

wroclaw.pl

Odkryj perły

Nie trzeba jechać daleko, by zobaczyć coś olśniewającego. W Aglomeracji Wrocławskiej mamy pełno wspaniałych zabytków.

str. 10-11

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 25 (283), 8-14.07.2026

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

str. 3

Hala Targowa nadal miejska

Rower? Hulajnoga? Tylko w kasku

Każde dziecko w wieku do 16. roku życia, aby wsiąść na hulajnogę i rower musi włożyć kask. Drodzy dorośli, dawajmy przykład!

str. 12

Operetka Wrocławska na osiedlach

Strauss, Lehár, Offenbach – Wrocław na cztery dni stanie się stolicą operetki. Znane przeboje poniosą się na osiedlach. Sprawdź, których.

str. 13

Dakar w Kolejkwie to przebój na lato

Rajdowcy ścigają się po rozgrzanym piasku pustyni, podczas gdy niedaleko toczy się normalne życie. Makieta Kolejkowo z Dakarem tylko w wakacje.

str. 16

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Szanowni Państwo,

miasto łatwo zepsuć. Czasem wystarczy zmienić funkcję, podnieść czynsze i oddać wieloletnią tradycję „nowym czasom”. Zostaje ładna dekoracja, ale znika prawdziwe życie. Dlatego tak ważna jest dziś dla mnie Hala Targowa przy ul. Piaskowej. To jedno z ostatnich miejsc w centrum Wrocławia, które nie udaje niczego innego. Kupimy tu codziennie: warzywa, nabiał czy wieńce. Hala bywa szorstka, prząsna jak jej żelbetowa konstrukcja. W tym tkwi jej wartość.

Analiza podobnych obiektów w Europie pokazuje, że gdy hale przejmuje prywatny operator, szybko zmieniają się w modne food halle w stylu „bułkę przez bibułkę”. Przyznam Państwu – drażni mnie ten przerost formy nad treścią. Handel ustępuje gastronomii i droższymi konceptom. Socjologowie nazwaliby to

gentryfikacją, ja powiem prościej: mieszkańcy tracą swoje miejsce. Nie chcę tego dla Hali Targowej. Obiekt wymaga remontu, ale jego rdzeniem musi pozostać tradycyjny handel. Miasto będzie zarządzać Halą w rozmowie z kupcami. Oni są jej sensem.

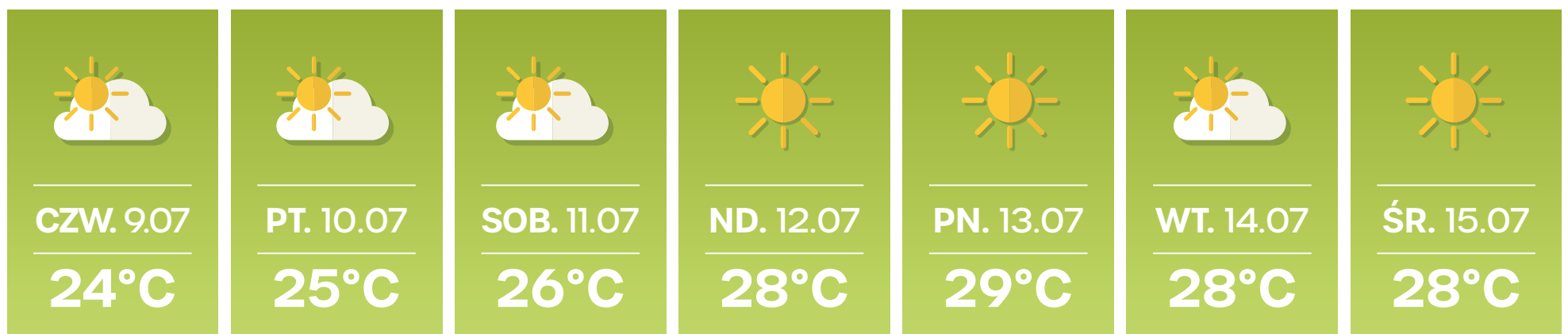
Drugim tematem jest szkoła na Nowych Żernikach. To awers i rewers tej samej monety: jak chronić to, co stare, a dobrze projektować nowe. Nowy Zespół Szkolno-Przedszkolny (dla 1000 uczniów i 200 przedszkolaków) zaprojektuje Maćków Pracownia Projektowa. Zbigniew Maćków pokazał już przy V LO, że szkoła publiczna może być piękna i funkcjonalna.

Na Nowych Żernikach powstaną między innymi 41 sale, dwie sale gimnastyczne, zielone dachy i ogrody deszczowe. To ma być centrum życia osiedla, obok nowego Aquaparku i Wrocławskiego Centrum Sportu.

W tym numerze przeczytacie Państwo też o projekcie nowych stawek za odbiór odpadów. To trudny temat, ale trzeba mówić o nim wprost. Projekt zakłada stawkę 57 zł od osoby od września (wzrost o 15,76 zł miesięcznie). Wszystkie dotychczasowe ulgi zostają. System musi się bilansować, a koszty energii i przetwarzania rosną. W porównaniu z 2023 rokiem koszty systemu w 2026 roku wzrosną o ponad 26 proc., a przy starych stawkach zabrakłoby ok. 50 mln zł. Wrocław mocno uszczelniał system – dzięki analizom danych liczba osób w nim wzrosła do blisko 655 tysięcy. Ale samo uszczelnienie nie wystarczy. Nikt nie lubi podwyżek. Ja też nie. Ale gorsze byłoby udawanie, że system sam się sfinansuje.

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

POCZTÓWKA Z MIASTA

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Dzieci, piasek, woda i Archimedes na Kozanowie

Kto wie, może to będzie największy hit tego upalnego lata? **Nadodrzańska Osada Przygody** (na zdj. z lotu drona) została niedawno otwarta, a już opanowały ją tłumnie dzieciaki. Główną atrakcją nowego miejsca w parku przy ul. Połbina jest wodny plac zabaw z systemem urządzeń zachęcających do orzeźwiającej zabawy. Czekają tam na was: pompy, tamy, koła wodne, źródelka i supersruba... Archimedes (podnosi wodę z niższego poziomu na wyższy). Wszystkie urządzenia oprócz zabawy umożliwiają doświadczanie „na żywo” praw fizyki. Co ważne, ekologia czeka też na wyciągnięcie małych dłoni, bo woda z ogrodzonego placu będzie odprowadzana do przylegającego ogrodu deszczowego. Nie zabrakło tam także

miejsca do zabaw z bujaczkami, huśtawką, kompleksem drabinkowo-linowym i stołowymi piaskownicami. Nowe miejsce do rekreacji to inwestycja, którą zrealizował Zarząd Zieleni Miejskiej, a dopełniają ją: alejki, część oświetlenia parkowego i drewniane schody na wał. W planach są także żagle zacieniające. Nie zakładano ich jeszcze ze względu na nawalnice przechodzące przez Wrocław.

Osada to kolejne miejsce rekreacji dla najmłodszych, które powstało w ramach WBO, tak samo jak Średniowieczny Wrocław w Parku Tysiąclecia i Park Mamuta na Oporowie. Sprawdźcie koniecznie, czy warto tam przyjechać raz, czy wpisać sobie na listę najfajniejszych placów zabaw we Wro.

Hala Targowa: odświeżona, ale ta sama

Podstawową funkcją powinien pozostać handel, ale wspierany przez usługi rzemieślnicze i gastronomię oraz poszerzony o działania społeczne i edukacyjne. Poznaliśmy wyniki raportu firmy Beeline Research & Consulting, której zlecono przygotowanie koncepcji rozwoju Hali Targowej.

Redakcja

Zbadano model finansowy, doświadczenia podobnych obiektów w Polsce i za granicą oraz opinie mieszkańców, klientów i kupców. Z tych danych oraz z przeprowadzonej analizy biznesowej wytyka decyzja: Wrocław nie będzie szukał do zarządzania Halą Targową zewnętrznego, komercyjnego operatora. Obiekt będzie zarządzany przez Miasto, gdy z końcem roku skończy się zarządzanie przez spółkę „Tradycja i Jakość”, będącą od 2015 roku kontynuatką działającego tu przez dekady „Społem”.

Handel to priorytet

– Hala Targowa ma predyspozycje, by być jedną z najważniejszych i najlepszych przestrzeni publicznych we Wrocławiu. Zależało nam na profesjonalnej analizie i taką otrzymujemy – stwierdza wiceprezydent Wrocławia Jakub Mazur. I dodaje, że respondenci wskazali, że chcą miejsca, gdzie przychodzi się głównie na zakupy jakościowych produktów żywnościowych. Aż 69 proc. badanych mieszkańców Wrocławia chce odświeżenia obiektu i jednoczesnego utrzymania funkcji targowej jako wiodącej, ale to w żadnym wypadku nie były po prostu badania opinii. – Tak, jak oczekiwaliśmy, otrzymaliśmy dużo więcej: analizę funkcjonalną obiektu, analizę otoczenia han-

Jakub Mazur,
wiceprezydent
Wrocławia

Wyniki raportu 3.07 przekazał w Hali Targowej sprzedawcom i zainteresowanym wiceprezydent Jakub Mazur

dowego i społecznego, modelu finansowego, studia przypadku – wylicza wiceprezydent Mazur.

Po uporządkowaniu najpilniejszych spraw związanych z poprawą warunków prowadzenia handlu i świadczenia usług, Miasto chce rozwijać tu edukację i działania prospołeczne: budzić świadomość żywieniową, ducha less waste, kreować ten obiekt jako miejsce spotkań i budowania relacji. Ale cały czas pamiętając: handel i zakupy oparte o lokalnych dostawców oraz rzemieślniczą produkcję

mają być na pierwszym miejscu. Z badań wynika także, że większość odwiedzających halę to „lokalsi”. Prawie 50 proc. z nich to mieszkańcy najbliższej okolicy albo osoby, które w pobliżu uczą się lub pracują, ok. 30 proc. to turyści, a reszta – osoby dojeżdżające z innych części Wrocławia.

Ważna funkcja społeczna

Dokument, przedstawiony przez Beeline, zawiera również liczne rekomendacje i propozycje dotyczące funkcjonowania hali na co

dzień – w tym zwiększenia jej dostępności z zewnątrz czy lepszego powiązania z innymi przestrzeniami miejskimi.

– Na poziomie bieżącej działalności Hala Targowa jest rentowna, ale przy oczekiwanym utrzymaniu dotychczasowego podstawowego profilu działalności, ze wzmocnieniem funkcji społecznej i edukacyjnej, należy ją traktować właśnie jako projekt społeczny, nie komercyjny – tłumaczy Janusz Bujko, współwłaściciel Beeline Research & Consulting.

Maturzysto, 8.07 sprawdź wyniki

Oficjalne wyniki matur zostaną ogłoszone 8 lipca 2026 roku. Od godziny 8.30 będzie je można sprawdzić online, logując się na swoje konto w Zintegrowanym Interfejsie Użytkownika na stronie: ziu.gov.pl/login. Po zalogowaniu się za pomocą loginu i hasła otrzymanego od dyrektora szkoły lub Profilu Zaufanego, wyniki z poszczególnych przedmiotów zobaczycie w sekcji „Wyniki egzaminów”. Osoby, które nie zdały jednego przedmiotu obowiązkowego, będą mogły przystąpić do egzaminu poprawkowego 24–25 sierpnia 2026 roku. Wyniki matury poprawkowej zostaną ogłoszone 11 września 2026 roku. Szczegółowe wyniki będą do odbioru w szkołach.

Kiedy są dyżury radnych miejskich?

Spotkania z wiceprzewodniczącymi (czwartki) i radnymi (środy) odbywają się wg harmonogramu w Sukiennicach 9 (pok. 204, 205) w godz. 15–16.30. W najbliższym czasie spotkania z mieszkańcami zaplanowane mają radni **Jarosław Krauze** i **Robert Leszczyński** – 8 lipca.

➤ **Harmonogram dyżurów na:** www.wro.news/rmw-2026

Oddaj krew, jeśli możesz

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa apeluje o oddawanie krwi. Do centrum przy ul. Czerwonego Krzyża 5/9 można zgłosić się w pon., wt. i pt. w godz. 7–13.30; śr. i czw. w godz. 7–17.30; sob. w godz. 7.30–12. Najbliższe akcje wyjazdowe we Wrocławiu odbędą się: 9.07 w godz. 8.30–12.30 przy Stadionie Tarczyński Arena, al. Śląska 1; 16.07 w godz. 8–12 przy Starostwie Powiatowym, ul. Kościuszki 131; 17.07 w godz. 9–13 w Midpoint71, ul. Powstańców Śl. 9.

➤ **WAŻNE!** We Wrocławiu zaczyna brakować krwi o Rh- . RCKiK apeluje, by krwiodawcy, zwłaszcza z tą grupą, odwiedzili centrum jeszcze przed wyjazdem na wakacje.

Nowe stawki za gospodarowanie odpadami

Projekt zakłada opłatę 57 zł od osoby z zachowaniem ulg

Podczas najbliższej sesji radni będą głosować nad projektem uchwały dotyczącej zmiany stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. To odpowiedź na rosnące koszty funkcjonowania systemu.

Redakcja

Projekt uchwały zakłada, że od września stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiłaby 57 zł od osoby. Oznacza to wzrost opłaty o 15,76 zł miesięcznie na osobę. Proponowana stawka pozostaje niższa od maksymalnej stawki dopuszczalnej przepisami, która obecnie wynosi 70 zł od osoby.

Co istotne, projekt uchwały zakłada pozostawienie wszystkich dotychczasowych ulg w opłacie za gospodarowanie odpadami. Nadal z ob-

niżonej opłaty będą korzystać więc rodziny wielodzietne i właściciele domów jednorodzinnych, którzy kompostują bioodpady.

Projekt aktualizacji stawek został opracowany na podstawie szczegółowej analizy kosztów oraz prognoz dotyczących funkcjonowania systemu w kolejnych latach. Do czasu rozstrzygnięcia przez Radę Miejską, obowiązują dotychczasowe stawki opłat. W przypadku przyjęcia uchwały, nowe stawki zaczną obowiązywać od września. Projekt nie przewiduje zmian w harmonogramie odbioru odpadów.

Studencie, sprzątasz na wakacje? Segreguj jak oni

Koniec roku akademickiego to nie tylko czas rozliczeń z dziekanatami, ale też zdawania mieszkań. Pakując walizki, często zostajemy z masą zbędnych rzeczy. Ekosystem przypomina: nie porzucaj ich na podwórkach. Poznaj 5 kroków mądrej segregacji i dowiedz się, gdzie oddać stoiki od mamy, a gdzie wyrzucić kserówki i notatki.

I Anna Aleksandrowicz

Początek lipca to we Wrocławiu czas wielkich powrotów. Dla tysięcy studentów i absolwentów oznacza to gorący okres obron prac dyplomowych, pakowania walizek oraz zdawania wynajmowanych mieszkań i pokoi w akademikach. Pakowanie kilku lat życia w kartony to spore wyzwanie logistyczne. Bardzo często podczas segregacji ubrań, książek i wyposażenia pokoju okazuje się, że wiele rzeczy po prostu nie mieści się do bagażu. Co z nimi zrobić?

Nie zostawiaj na środku

Wyprowadzka w pośpiechu sprzyja powstawaniu chaosu. Niestety, co roku w tym czasie wrocławskie podwórka i okolice wiat śmietnikowych zapełniają się porzuconymi starymi meblami, materacami, suszarkami na pranie, dywanami i setkami innych niepotrzebnych drobiazgów.

Kampania informacyjna wrocławskiego Ekosystemu przypomina o głównej zasadzie: nie zostawiaj takich pamiątek na środku podwórka i nie upychaj ich kolanem w osiedlowym śmietniku. To nie tylko kwestia estetyki i kultury osobistej, ale też odpowiedzialności za środowisko oraz szacunku dla kolejnych lokatorów i pracow-

Misia (sinologia na UW), Marcel (psychologia w Collegium Humanum) i Irmina – absolwentka malarstwa na ASP

ników służb komunalnych. Każdy porzucony nielegalnie przedmiot utrudnia codzienne funkcjonowanie mieszkańcom i generuje niepotrzebne koszty.

5 kroków procedury selekcji

Zamiast wyrzucać wszystko do pojemnika na odpady zmieszane, warto zastosować prostą i ekologiczną procedurę selekcji.

Krok 1. Stoiki od mamy? Kierunek: Bank Słoików. Nagromadzone przez cały rok akademicki słoiki po domowych obiadach to klasyka studenckiego życia. Jeśli są w dobrym stanie, nie wrzucaj bezzwłocznie do zielonego pojemnika na szkło. Przynieś je do specjalnego Banku Słoików > www.wro.news/bank-sloikow. To świetna inicjatywa, dzięki której czyste, nieszkodzone szkło zyska drugie życie

i z pewnością przyda się kolejnym rocznikom studentów na nadchodzącą jesień i zimę.

Krok 2. Zepsuty czajnik elektryczny, niedziałająca lampka biurkowa, stary toster czy płatanina zużytych kabli nie mogą trafić do zwykłego kosza. Zawierają one substancje niebezpieczne dla zdrowia i środowiska. Małe elektrośmieci należy oddać do specjalnie oznakowanych

kontenerów miejskich lub zawieźć do PSZOK-u.

Krok 3. Wysłużone biurko, połamane krzesło obrotowe, zużyty materac to tzw. gabaryty. Wrocław organizuje regularne zbiórki tego typu odpadów na poszczególnych osiedlach. Sprawdź harmonogram wywozu dla swojej ulicy > **s. 14-15** lub oddaj te przedmioty bezpośrednio do PSZOK-u.

Krok 4. Niepotrzebne ubrania i tekstylia, które są w dobrym stanie, warto wrzucić do odpowiednich kontenerów lub przekazać organizacjom charytatywnym. Nikt nie skorzysta? Oddaj do SZOT-a – harmonogram > **s. 13** lub PSZOK-u przy ul. Michalczyka. Stare notatki, kserówki czy zniszczone książki powinny trafić do niebieskiego pojemnika. Uwaga! Papier nie powinien być zatłuszczony, bo wtedy jego miejsce jest w pojemniku czarnym na odpady zmieszane.

Krok 5. Czyszcząc lodówkę i szafki kuchenne przed ostatecznym oddaniem kluczy, pamiętaj o standardowym podziale: resztki żywności roślinnej + skorupki jaj – do bio, inne do zmieszanych. Plastikowe butelki (koniecznie zgniecione!) i puszki po napojach – do żółtego pojemnika (tworzywa sztuczne i metale), a puste butelki szklane – do zielonego.

Tarczyński Arena w lipcu oferuje bezpłatne boiska

Młodzi piłkarze mogą wyżyć się sportowo na jednym z boisk bocznych

Tarczyński Arena Wrocław rozpoczął wakacje z darmowymi atrakcjami. Do 31.07 od poniedziałku do piątku można bezpłatnie skorzystać ze sztucznych boisk bocznych i wziąć udział w nowej rodzinnej grze terenowej „Wokół stadionu”.

I Anna Aleksandrowicz

Za wrocławskim stadionem niezwykle intensywny czas. W maju i czerwcu obiekt odwiedziło łącznie około 250 tysięcy osób. Tarczyński Arena nie osiada na laurach i na rozpoczęcie wakacji przygotowała dla mieszkańców i turystów całkowicie bezpłatne atrakcje.

W ostatnich miesiącach na stadionie tętniło życie – od emocji sportowych (mecze reprezentacji Polski, Śląska Wrocław czy Panthers Wrocław), przez Nocny Wrocław Półmaraton, aż po Festiwal Dobrego Piwa i koncert Sanah.

Teraz czas na letni relaks. Do soboty 31.07 (w dni powszednie, w godz. 10-18) obiekt zaprasza na dwie darmowe aktywności.

Miłośnicy futbolu mogą skorzystać z boiska ze sztuczną nawierzchnią (70x45 m z opcją podziału na trzy mniejsze), zlokalizowanego na parkingu od strony ul. Lotniczej. Bramki są na miejscu, należy jednak zabrać własny sprzęt i piłkę. Należy też wziąć pod uwagę, że nie ma tam szatni.

Można też zagrać w grę terenową „Wokół stadionu”. Jest to nowa, rodzinna zabawa bez limitu wieku.

Wystarczy pobrać darmową kartę w kasie Muzeum Śląska Wrocław (Fanshop od ul. Królewieckiej), rozwiązać zagadki na trasie i odebrać upominek. Około godzinny spacer pozwala odwiedzić Taras Widokowy i spotkać stadionowe krasnale.

Przez cały lipiec na Tarczyński Arenie działają też płatne atrakcje: Muzeum Śląska Wrocław, Sports Bar Browaru Stu Mostów, Strefa Betonu, tor gokartowy, Dream Jump i Innovation Gym&Clinic.

> Więcej na: www.tarczyńskiarenawroclaw.pl.

Z grządki na stół. Działkowcy dzielą się plonami

Lato na działkach ma smak świeżych owoców. A gdy plony są większe, niż można zjeść samemu? Rodzinne Ogrody Działkowe dzielą się nimi z innymi w ramach akcji „Wrocław nie marnuje”.

I Paulina Krawczyk

Rodzinne Ogrody Działkowe (ROD-y) od zawsze były miejscami integracji, odpoczynku i kontaktu z naturą. Dziś stają się także miejscami odpowiedzialnymi społecznie i ekologicznie, dzięki temu, że wrocławscy działkowcy są zaangażowani w dzielenie się nadwyżkami owoców, warzyw, ziół i sadzonek. Działkowe

sto- ją” powstała z myślą o wszystkich mieszkańcach Wrocławia. Jeśli wasz ROD wciąż do niej nie przystąpił, możecie porozmawiać z jego zarządem i zainicjować zorganizowanie takich punktów. Wszelkie zapytania można kierować na adres e-mail: edukacja-ekologiczna@um.wroc.pl lub numer telefonu: 71 777 77 52.

– Rodzinne Ogrody Działkowe odgrywają dziś bardzo ważną rolę społeczną i ekologiczną. Dzięki zaangażowaniu działkowców powstają miejsca, w których mieszkańcy mogą wymieniać się plonami, książkami i dobrymi pomysłami. To działania, które realnie ograniczają marnowanie żywności i przedmiotów, a jednocześnie wzmacniają więzi międzyludzkie. Jako miasto chcemy wspierać i promować takie inicjatywy, ponieważ pokazują one, że wspólnie możemy tworzyć bardziej odpowiedzialny i przyjazny Wrocław – mówi Małgorzata Brykarz, dyrektor Wydziału Klimatu i Energii UMW.

Wrocław od lat nie marnuje i zachęca do tego mieszkańców. Aby to ułatwić, powstało specjalne interaktywne narzędzie **Mapa Wrocław Nie Marnuje**, która pomoże znaleźć ekopunkty w mieście.

➤ **Mapa Wrocław Nie Marnuje:** www.wro.news/mapa-wro-nie-marnuje

Komu owoce, warzywa albo zioła? Sprawdź, które ROD-y dzielą się plonami i... książkami?

ły wymiany plonów pozwalają przekazywać innym to, czego sami nie są w stanie wykorzystać. Ważnym elementem tych działań są także skrzynki bookcrossingowe, czyli **ogrodowe biblioteczki**, które umożliwiają wymianę książek, promują czytelnictwo i dają drugie

życie publikacjom często zalegającym na półkach.

Coraz więcej Rodzinnych Ogrodów Działkowych uczestniczy w ogólnomiejskiej kampanii „**Wrocław nie marnuje**”. Wśród nich znajdują się następujące ROD-y: ■ Różanecznik ■ Lepsze Jutro ■ Oaza ■ Marzenie ■ Wytchnienie ■ Archimedes ■ Plon ■ Samo Życie ■ Oławka ■ Dobry Gospodarz ■ Sahara ■ Zorza ■ Kłos ■ Piast

■ Malina ■ Jeżyny ■ Nowy Kanał ■ Żłotniki. W ostatnim czasie dołączył do nich również Rodzinny Ogród Działkowy „Słonecznik”. Na terenie ogrodu przy ul. Szczecińskiej powstała plonodzielnia, czyli miejsce, w którym działkowcy mogą pozostawiać nadmiar owoców, warzyw i innych plonów ogrodowych, aby mogły trafić do osób, które chętnie z nich skorzystają. Akcja „Wrocław i Rodzinne Ogrody Działkowe nie marnu-

Ropuchy na ROD-os. Bądź dla nich dobrym sąsiadem

Ropuchy, które spotykamy w naszych ogrodach i ogródkach działkowych, nie u wszystkich budzą odruchową sympatię, jednak są naszymi sprzymierzeńcami: zjadają szkodniki, które niszczą nasze uprawy. Są też fascynujące, dlatego warto poznać je bliżej. Wiedzieliście, że niektóre z nich potrafią... śpiewać jak kanarki?

I Beata Turska

Dzięki ropuchom nie jesteś sam w walce ze szkodnikami ogrodowymi, w tym z żarłocznymi nągami ślimakami, które potrafią błyskawicznie ogołocić grządki, a do tego na wszystkim zostawiają śluz. Podobnie jak inne płazy, ropuchy są sygnalistami: pierwsze dają znać, gdy z otoczeniem dzieje się coś złego, np. pogarsza się jakość wód i gleby. To dlatego że mają przepuszczalną skórę, która sprawia, że są wyjątkowo wrażliwe na zanieczyszczenia, metale ciężkie i pestycydy.

Ropuchy w ogrodach działkowych potrzebują wsparcia. Oto, co możesz dla nich zrobić:

- Jeśli zauważysz, że jest ich mniej, sprawdź, co za tym stoi. Może zasypano pobliski staw lub wylano do niego niebezpieczną substancję? A może na nieużytku, na którym zimują, wybudowano apartamentowiec?
- Nie koś też trawnika „na zapałkę”. Zanim zaczniesz, przespaceruj się po trawie, żeby wypłoszyć ropuchy i inne zwierzęta. Zaczynj kosić najpierw od środka, by nie odcinać im drogi do swobodnej ucieczki.
- Miej gest i zostaw ropuchom fragment ogródka, np. pas nieskoszonej trawy, żeby miały się, gdzie chować. Możesz zostawić tam także martwe drewno.
- Ropuchy spędzają zimę w stanie hibernacji, zakopane w ziemi

albo ukryte w różnych zakamarkach, ale możesz także wybudować im ropuszy odpowiednik pięciogwiazdkowego hotelu – wystarczy sterta gałęzi, liści i kamieni.

- Zadbaj o dostęp do wody. Wystaw im płytki pojemnik z krawędziami na wysokości gruntu. Jeśli masz oczko wodne, które odwiedzają płazy, nie hoduj w nim ryb, bo zjadłyby kijanki. Jeśli nie masz oczka wodnego, pomyśl o tym, żeby je założyć, jednak nie rób tego, jeśli w pobliżu jest droga, przez którą płazy będą musiały przejść.
- Ogranicz „chemię” do minimum, a najlepiej z niej zrezygnuj. Nie potrzebujesz jej, bo w walce ze szkodnikami wyręczą cię ropuchy.

ALEKSANDRA KOLANEK

Działkowa rezydentka – ropucha zielona: zjada szkodniki, daje znać o zagrożeniu, dba o teren w nocy i zapewnia pożywienie jeżom

Zielone Trasy Rowerowe w środku miasta i centrum

Cieszyńskiego stanie się tzw. rowerową ulicą, na Nowym Świecie i wzdłuż Bożego Ciała oraz Widok powstanie dwukierunkowa droga rowerowa. Od maja czynny jest szlak, który łączy Muchobór Wielki z Muchoborem Małym. Wszystkie te inwestycje mają jeden cel – poprawę komfortu jazdy i bezpieczeństwo cyklistów w mieście.

I Bartosz Chochołowski

Wrocław realizuje strategię budowy wygodnych i atrakcyjnych tras rowerowych prowadzonych możliwie blisko zieleni. W najbliższym czasie zmieni się infrastruktura w rejonie skweru Owińskiego i wrocławskiego Arsenau. Ponad 290 m dróg przejdzie metamorfozę, łącząc bezpieczeństwo cyklistów z nową zielenią. Wszystkie plany zostały już ustalone z konserwatorem zabytków, który sprawuje pieczę nad tym terenem (w średniowieczu istniał tu lewobrzeżny zamek).

Droga rowerowa na Cieszyńskiego

Na 180 m zostanie zbudowana nowa jezdnia. Kostkę kamienną zastąpi kostka cięto-łupana, co ma poprawić komfort cyklistów. To kompromis po rozmowach z konserwatorem zabytków. Będzie wyglądać „staro”, a jednocześnie będzie się po niej wygodnie jeździć rowerami. Zgodnie z planem powstanie tu tzw. ulica rowerowa ze wspólnym ruchem aut i jednośladów.

Podobnie zorganizowana pod względem ruchu jest ul. Nowa w sąsiedztwie Bastionu Sakwowego. Planowana jest również przebudowa i doświetlenie przejścia oraz przejazdu rowerowego. Na miejscach postojowych ułożona zostanie nawierzchnia z kostki brukowej.

Nie tylko Nowym Światem dwukierunkowo

Po północnej stronie ulicy Nowy Świat na długości 110 m zbudowana zostanie nowa, wydzielona, dwukierunkowa droga dla rowerów. Obecny pas rowerowy na jezdni zastąpi zielony pas z krzewami. Zwycięzca przetargu będzie miał 9 miesięcy na realizację inwestycji. Ale to tylko część ambitnego zadania stworzenia zielonej rowerowej osi zachodniej – sześciokilometrowej trasy biegnącej z Gądowa do centrum. Tym, co ją wyróżnia, jest to, że nie biegnie ona wzdłuż ruchliwych arterii, ale została wytyczona głównie wśród zieleni.

Wizualizacja planowanej drogi rowerowej w rejonie Cieszyńskiego i Nowego Światu

Konceptcja drogi rowerowej na ulicach Bożego Ciała i Widok

dopełnienie infrastruktury związanej z kładką nad Ślężą, która powstała z inicjatywy mieszkańców. Na ponad 300-metrowym odcinku powstała komfortowa, oświetlona droga. Zamontowano też 13 nowych latarni, a trasa zapewnia dojazd do posesji i ogródków działkowych „Kabaczek”. Na fragmencie tej drogi, w pobliżu okazji topoli czarnej, ułożono nawierzchnię mineralno-żywiczną, aby chronić system korzeniowy drzewa. Pojawiły się także elementy małej architektury: ławki i kosze na śmieci. Okolica zyskała również nową zieleni. Pierwszy odcinek trasy funkcjonuje jako dojazd do istniejących posesji. Dalszy i położony bliżej rzeki, został wyłączony z ruchu samochodowego, tworząc bezpieczny szlak dla pieszych i rowerzystów. Wykonawca poprawił przejazd przez tory kolejowe. Koszt inwestycji to

Gotowa kładka nad Ślężą i przebudowana ulica Trawowa

Wzdłuż ul. Bożego Ciała i Widok powstaje dwukierunkowa droga rowerowa o długości około 300 metrów. Nowy odcinek zostanie włączony w Świdnicką, a następnie poprowadzony do Kazimierza Wielkiego. Dzięki temu rowerzyści zyskają bezpieczny korytarz transportowy w samym sercu Starego Miasta. Prace realizowane pod nadzorem spółki Wrocławskie Inwestycje obejmują znacznie szerszy zakres niż tylko wyznaczenie pasa dla rowerów.

Wygodny szlak na ulicy Trawowej

W maju b.r. otworzył się wygodny szlak, który łączy Muchobór Wielki z Muchoborem Małym. To

KOSZTY TRAS ROWEROWYCH

2,7 mln zł
Bożego Ciała i Widok
1,5 mln zł
Trawowa

ok. 1,5 mln zł. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Miasto pozyskało ponad 1 mln zł z programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska.

Szkoła i przedszkole na Nowych Żernikach

Szkoła dla 1000 i przedszkole dla 200 dzieci, dwie sale gimnastyczne, biblioteka z amfiteatrem, zielone dziedzińce – tak będzie wyglądał Zespół Szkolno-Przedszkolny na Nowych Żernikach.

Placówka powstanie w rejonie al. Architektów i ul. Jadwigi Grabowskiej-Hawrylak. To kolejna, nowoczesna inwestycja edukacyjna realizowana we Wrocławiu w ostatnich latach. Właśnie wybrano koncepcję architektoniczną. Zwyciężyła pracownia MPP Architektura Sp. z o.o., która została zaproszona do negocjacji dotyczących opracowania pełnej dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę. Nowy Zespół Szkolno-Przedszkolny będzie składał się ze: szkoły z 41 salami dy-

daktycznymi, 5 świetlic, 2 sal gimnastycznych (900 mkw. i 350 mkw.) oraz sali gimnastyki korekcyjnej, multimedialnej biblioteki z czytelnią, gabinetów specjalistycznych, przedszkola z 8 oddziałami, kuchni, jadalni oraz zaplecza administracyjnego i technicznego. Na zewnątrz powstaną boiska sportowe, place zabaw, stojaki rowerowe i miejsca dla hulajnóg, a także tereny zielone z elementami małej architektury. Budowa ma ruszyć w II poł. 2027, planowane otwarcie 1.09.2029.

Najtrudniejsze prace na Dubois/Drobnera zakończone

Powstaje tu węzeł przesiadkowy. Wykonawca przebudował już kilometry sieci wodociągowej, gazowych i energetycznych. Teraz trwa montaż torowiska, a już w przyszłym tygodniu, jeśli pogoda nie pokrzyżuje planów, zaczną układać masę bitumiczną. Gdy nowa nawierzchnia na części skrzyżowania będzie gotowa, zostanie na nią przeniesiony ruch samochodowy, a wykonawca rozpocznie rozbiórkę obecnej drogi tymczasowej i reszty starego torowiska w obrębie skrzyżowania.

W kolejnych miesiącach powstaną nowe jezdnie, chodniki, drogi rowerowe oraz wygodne, zielone przystanki autobusowo-tramwajowe. Nowoczesny, bezpieczny i zielony węzeł przesiadkowy ma być gotowy wiosną przyszłego roku.

Co słyhać na przebudowie Gajowickiej

Roboty nabrały tempa. Na wysokości jednostki wojskowej ułożona jest podbudowa drogi, a w rejonie kościoła pw. św. Karola Boromeusza trwają prace przy budowie kanalizacji deszczowej.

A wszystko dzięki temu, że przy Alei Hallera rozwiązano problem z kolizją gazociągu, który blokował prace.

Przede wszystkim będzie równo i w dużej mierze asfaltowo. Konserwator nakazał zostawić kostkę brukową w rejonie kościoła.

Inwestycja na ul. Gajowickiej to nie remont, a kompleksowa przebudowa. Powstaje tu nowa czteropasmowa droga. Dla kierowców osobówek będzie po jednym pasie, a dla autobusów miejskich będą buspasy. Usprawni to ruch i kursowanie komunikacji zbiorowej.

Na nowej Gajowickiej znacznie wygodniejsza będzie także jazda rowerem. Powstaną drogi rowerowe po obu stronach jezdni. Poza tym oczywiście będą nowe chodniki, zatoki parkingowe, perony autobusowe z tablicami dynamicznej informacji pasażerskiej.

II etap urządzania Żernickiego Parku Sportu i Rekreacji

Teren przy ul. Rumiankowej kilka lat temu miasto odzyskało dla mieszkańców. Trzeba tu głównie zagospodarować zalegający gruz, który częściowo zostanie wykorzystany na miejscu. Planowany zakres prac:

- budowa układu komunikacyjnego
- budowa oświetlenia
- budowa pomostów drewnianych i rzeźb gabionowych
- budowa plaży i boiska do siatkówki plażowej
- montaż elementów małej architektury
- nasadzenia zieleni

Wcześniej powstały tutaj główna ścieżka, podest z ogrodem deszczowym, mała architektura, plac zabaw.

Szacowany koszt inwestycji to 9 mln zł. ZZM planuje zakończenie zadania w przyszłym roku. Może ono być realizowane dzięki dofinansowaniu ze środków z UE i budżetu państwa. Wkład własny pochodzi z Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego i Funduszu Osiedlowego.

Nowa nawierzchnia boiska w SP 51

Stara nawierzchnia boiska do piłki nożnej przy ul. Eluarda zostanie zastąpiona nowoczesną trawą na macie amortyzującej. Wymienione zostaną też bramki i piłkochwyty oraz uporządkowany zostanie teren wokół boiska. Wkrótce ZIM ogłosi przetarg na tę inwestycję.

Ignuta do remontu z WNDD 2026

Ignuta to trzecia ulica z tegorocznej odsłony programu Wrocław na Dobrej Drodze 2026. Jej remont Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta chciałby rozpocząć jeszcze w czasie wakacji. O jej naprawę wnioskowali mieszkańcy. Wykonawca skupi się na naprawie jezdni.

Powstanie podwórko za 5 mln zł

Wykonawca przejął tereny we wnętrzu między ulicami: Kościuszki, Pułaskiego, Komuny Paryskiej i Prądyńskiego. Powstanie tu nowy plac zabaw, będzie nowa zieleń, oświetlenie, ławki i miejsca parkingowe czy chodniki. Termin realizacji: kwiecień 2027.

Rowerowa przecinka: III etap modernizacji

To nie jest zwykła droga rowerowa. To wyjątkowa trasa przez wnętrze osiedla – ul. Olgi Boznańskiej to „rowerowa przecinka” przez Wielką Wyspę. Metamorfoza kolejnego odcinka odbywa się w ramach Programu Wspierania Inicjatyw Lokalnych. Potrwa ok. 4 miesięcy.

Zmiany na linii 147 od 6 lipca

W związku z rozpoczęciem prac związanych z budową kanalizacji sanitarnej przy ul. Kłokoczyckiej, od wyjazdów porannych 6.07 wprowadzona jest zmiana w organizacji komunikacji zbiorowej.

Autobusy linii 147 na zmienionym odcinku będą zatrzymywały się na przystankach:

- kierunek – ROD Pod Dębem: Mulicka, Psie Pole (Rondo Lotników Polskich), Zakrzowska NŻ, Piwnika-Ponurego, ROD Źródło Zdrowia NŻ, ROD Pod Dębem
- kierunek – Mulicka: ROD Pod Dębem NŻ, ROD Źródło Zdrowia NŻ, Piwnika-Ponurego, Zakrzowska NŻ, Psie Pole (Rondo Lotników Polskich), Psie Pole (Gorlicka) NŻ Mulicka.

Kursy wariantowe linii 147 do pętli Litewska pozostają bez zmian.

W trakcie wykonywania prac i zamknięcia dojazdu do pętli Kłokoczyce, inwestor prac zapewni komunikację zastępczą kursującą w obu kierunkach. Bus zastępczy będzie kursował na trasie przejazdu pętla Kłokoczyce – ROD Pod Dębem, gdzie pasażerowie będą mogli przesiąść się do autobusu linii 147.

Bus zastępczy będzie zatrzymywał się na przystankach:

- kierunek – Kłokoczyce: ROD Pod Dębem, Białych Goździków NŻ, Kłokoczyce
- kierunek – ROD Pod Dębem: Kłokoczyce, Białych Goździków NŻ, ROD Pod Dębem NŻ.

Nowe stacje Roweru Miejskiego

Od 1.07 rozpoczęły funkcjonowanie nowe stacje Wrocławskiego Roweru Miejskiego:

- 15350 – Wejherowska – pod Mostem Milenijnym, na parkingu przy pływalni Orbita
- 15353 – Gnieźnieńska – przy wejściu na przystanek kolejowy
- 15351 – Słonimskiego – przy osiedlu Nowe Promenady

➤ Oferta WRM na: www.wroclawskirover.pl

Kształtuje się trasa tramwaju Swojczyce

Wciąż jeszcze potrzeba sporo wyobraźni, aby zobaczyć trasę tramwajową, ale z każdym dniem jest naprawdę coraz łatwiej. Ekipa budowlana wykonuje właśnie korytowanie pod nowe torowisko po północnej stronie ulicy Mickiewicza i wjazd na pętlę Sępolno.

■ Bartosz Chochołowski

To ważny etap prac. Gdy między pętlą a Mostami Chrobrego powstanie trasa autobusowo-tramwajowa, zostanie nią puszczony ruch samochodowy, a obecna jezdnia ulicy Mickiewicza na tym odcinku będzie rozebrana. W jej miejscu powstanie solidna droga o nawierzchni asfaltowej.

Chodnik i droga rowerowa będą przebiegać przez Park Swojczycki zamiast wzdłuż torowiska tramwajowego. Słowem – zmieni się tu wszystko.

Co ważne dla pasażerów komunikacji miejskiej, pętla Sępolno ma zostać otwarta przed zakończeniem całej inwestycji. Tramwaje i autobusy mają na nią wrócić pod koniec tego roku, a budowa całej trasy potrwa do jesieni przyszłego roku.

Dwukilometrowa trasa dla tramwajów i autobusów rozpoczynać się będzie na przebudowywanej właśnie pętli Sępolno, a kończyć na pętli przy cmentarzu parafii św. Jacka. Niedaleko jest przystanek kolejowy Wrocław Swojczyce, co ułatwi przesiadki między wszystkimi środkami transportu.

Koszt inwestycji to 140 mln zł, z czego 80 mln zł dokłada Unia Europejska.

Widok na postępujące etapy prac przy budowie pętli „Sępolno”, która będzie początkiem nowej trasy

Ekipa budowlana wykonuje korytowanie pod nowe torowisko po północnej stronie ulicy Mickiewicza

Koleje Dolnośląskie kupiły setny pojazd

Wjazd 100. pociągu KD przyciągnął na peron również pasażerów

Na II peron dworca Wrocław Główny 30.06 czerwca wjechał pociąg Pesa Elf w biało-żółtych barwach Kolei Dolnośląskich. To setny pociąg, który kupiły KD i 60. z fabryki bydgoskiej Pesy.

■ Bartosz Chochołowski

Władze województwa świętowały zakup setnego pojazdu. W trakcie uroczystości zapowiedziano także nowe inwestycje. – W ciągu trzech miesięcy dostaniemy jeszcze 8 takich pięknych pociągów – wyjaśnia Damian Stawikowski, prezes Kolei Dolnośląskich. – Pesa produkuje dla nas kolejnych 20 pojazdów: 10 spalinowych będzie w przyszłym roku, a za dwa lata – 10 elektrycznych.

Tabor KD składa się głównie z pociągów marki Pesa i Newag. Do-

minują jednostki elektryczne, ale wśród nowoczesnych, uchwalo się pięć sztuk zmodernizowanych klasyków wyprodukowanych we wrocławskim Pafawagu, które stanowią klasykę polskich torów.

W ramach ciekawostek należy wspomnieć o 6 pociągach hybrydowych – o napędzie elektrycznym i spalinowym. Doskonale sprawdzają się one na liniach tylko częściowo zelektryfikowanych – tam, gdzie jest trakcja elektryczna korzystają z napędu elektrycznego, a tam, gdzie to konieczne – z silnika spalinowego.

Polska szkoła utknęła w XIX wieku. Płacą za to dzieci

Ocenianie i rywalizacja niszczą emocjonalnie dzieci. Szkoła to nie Formuła 1 – musi socjalizować i odkrywać ukryte talenty, a nie tylko rozliczać. Dbajmy o rozwój ich mózgow, by wyrosły na kreatywnych ludzi zmieniających świat – apeluje w rozmowie z Dariuszem Wiczorkowskim, wiceprezydentem Wrocławia, Ryszard Kessler.

Jeśli nie model pruski, to jaki właściwie model? Skandynawski, Montessori?

Są modele, które można w Polsce stosować. Prawdopodobnie nie ma jednego modelu. Wszystko, co wyciąga maluchy z krzesłek czy stolików, gdzie uczymy holistycznie, procesowo, rozwija wyobraźnię. Najważniejszą rzeczą w edukacji dzisiaj, której nie zauważyliśmy, że się stała, to zabiłiśmy w młodych ludziach ciekawość. Później się dziwimy, że o co byśmy nie zapytali, to jest echo. Ta ciekawość jest zabita w tych krzesełkach, które te dzieciaki muszą zrobić, żeby później podejść do egzaminu, dostać się do wymarzonego – często przez rodziców – liceum, a później na wymarzony, często przez rodziców, kierunek studiów. Dlaczego tak mówię? Dlatego, że stało się tak też cywilizacyjnie. Wszyscy wiemy to, badacze wiedzą, lekarze wiedzą, wszyscy wiemy, tylko wiedzy społecznej na to nie ma, że rozwój emocjonalny dzieci się przesunął. Dzieci później dzisiaj dojrzewają niż jeszcze 30 lat temu, kiedy 18-letnia dziewczyna czy 20-letni chłopiec, który skończył służbę wojskową, zakładał rodzinę. Dzisiaj ten proces się przesunął o 10 lat, a my dalej mamy system, w którym 17-latek musi podejmować decyzje życiowe.

Co się musi wydarzyć, żeby coś się zmieniło?

Skoro jesteśmy w XIX wieku, to jesteśmy w XIX wieku.

Jeszcze mamy kilkadziesiąt lat przed sobą.

Jeżeli będziemy rozmawiać o zmianie szkoły, to będzie zaraz awantura, że nie ma najlepszych ocen, nie ma czerwonych pasków i że moje dziecko nie dostało się do najlepszego liceum. Tu mamy problem mentalny. Cywilizacja idzie do przodu, zmiany mentalne następują wolno. Szczególnie teraz, w ostatnich czasach, kiedy już nie autorytety decydują o tym, co jest ważne dla rozwoju, tylko ten, kto ma największe zasięgi. Często opowiadający rzeczy, które wczoraj przeczytał albo wycatował. Nie mamy dobrego klimatu dla zmiany szkoły, ale mamy za to dobrych nauczycieli i dobre szkoły. One to robią. W przedszkolach, w szkołach podstawowych te dzieciaki już są uczone holistycznie, już

Dr Ryszard Kessler, politolog, jako wiceprezydent Wrocławia nadzoruje Departament Edukacji UMW

się zagłębia w ich emocje, my już z nimi rozmawiamy, my to robimy. Trzeba tylko to nazwać i mieć odwagę, żeby robić to w każdym miejscu, nie tylko we Wrocławiu. We Wrocławiu robimy to. Ja dwa dni temu byłem na konkursie piosenki filmowej w XIV Liceum

Wszystko, co wyciąga maluchy z krzesłek czy stolików, gdzie uczymy holistycznie, procesowo, rozwija wyobraźnię

Ogólnokształcącym, liceum kiedyś wyczynowym, wychowującym olimpijczyków i tam jest dużo na korytarzu empatii i tych zachowań społecznych. One są najważniejsze, żeby te dzieciaki się lubiły, a nie żeby rywalizowały.

Zauważył pan, że od kilku lat przeżywamy na nowo renesans szkół technicznych, techników?

Bardzo dobrze, że tak jest. Ja pamiętam reformę, kiedy likwidowaliśmy szkoły zawodowe. Stało to się z dwóch powodów. Pierwszy powód, że nagle przyszła transformacja i wydawało nam się, że zawody te, które były w realnym socjalizmie, do niczego się nie przydadzą, bo za chwilę będą nowe technologie, przyjechały nowe maszyny. Był już internet i my je polikwidowaliśmy. Jeszcze z powodów społecznych, bo mieliśmy taką diagnozę, bo diagnozowaliśmy, sprawdzaliśmy badaniami PISA, różnymi diagnozami, jakie robiłem w edukacji, że w tych szkołach ta edukacja jest niewielka, a demoralizacja potężna. No i tak trochę utopiliśmy dziecko, jak to się czasami robi, jak za szybko się robi zmiany. Te szkoły przestały istnieć, je dzisiaj trzeba odbudowywać. Ludzie też boją się nowych rzeczy, bo jak wprowadziliśmy gimnazja, ja pamiętam debatę, że to będzie źle, bardzo źle. Sam tak myślałem, że rozbijanie procesu edukacyjnego na dwie części, że to będzie niekorzystne, ale okazało się, że te gimnazja zaczęły działać i te dzieciaki stamtąd wychodziły fajne.

Może mamy za dużo polityki w edukacji? Może jest trochę tak, że każda kolejna ekipa trochę odściana dościana to robi? Próbuje trochę taką swoją pieczęć postawić.

No tak, przeżywamy te procesy, jeżeli mamy zmianę władzy, mamy często zmianę koncepcji.

Może powinniście się dogadać, jako politycy, że są takie obszary w naszym kraju, których absolutnie nie ruszamy, jeśli nie ma ogólnej zgody.

My się nie możemy w podstawowych rzeczach w naszym kraju dogadać. Połowa Polski nie wierzy w to, że są zmiany klimatu, że jest susza w Polsce. Pan tu mówi o rzeczach bardzo trudnych, dlatego że wymagających głębszej wewnętrznej refleksji.

Odpowiedzialność.

To słowo w ogóle jest niemodne, bo wszyscy mają dzisiaj prawa, a obowiązków i odpowiedzialności nie mamy, bo to jest niemodne, bo to się nie klika.

Tak?
Tak.

Co będzie z Kompasem Jutra? [„Reforma26. Kompas Jutra” to strategiczny program Ministerstwa Edukacji Narodowej, wdrażający nowy „Profil Absolwenta”. Od 1.09.2026 r. zmiany wchodzi w życie w przedszkolach oraz w klasach 1 i 4 szkół podstawowych, wprowadzając większy nacisk na naukę praktyczną, projekty zespołowe i kompetencje psychospołeczne – przyp. red.] Kompas Jutra jest fajnym pomysłem, bo on patrzy na dziecko holistycznie. Obawiam się w tym Kompasie jednej rzeczy. Jak pamiętam, jak byłem młodym człowiekiem, nie bardzo przepadałem za edukacją. Dużo czytałem, rozwijałem się sam.

Dlatego dzisiaj jest pan wiceprezydentem.

To się tak sprawdziło. Tak sobie zawsze myślałem, że powinny być też jeszcze postawione w szkole małe granice, ale stawiane przez rodziców i nauczycieli. Każdy ma prawo też do stawiania wymagań. Może się okazać i często tak jest, że dzieci są bardzo uzdolnione, ale nie mają kogoś, kto by to kliknął, kto połączył im kropki matematyczne, fizyczne, biochemiczne czy humanistyczne. Byłoby dobrze, gdybyśmy mieli taką odwagę. Ten Kompas zbliża nas do tego.

Ale to jest w ogóle przygotowane i od września to zadziała? Czy trochę będzie tak, że we wrześniu ja znowu będę słyszeć i czytać w mediach, że miało być dobrze, ale nauczyciele czy dyrektorzy w poszczególnych szkołach mówią, że oni właściwie nie wiedzą, jak się do tego zabrać?

Zawsze jest tak z reformą, że na początku chodzimy dookoła i się obawiamy.

Ale to potem dzieci cierpią na tym, prawda? Bo to nie politycy, nie nauczyciele, tylko dzieci.

Ale ta zmiana idzie w dobrym kierunku. Ja byłem na paru konferencjach, gdzie o tym Kompasie rozmawialiśmy i oczywiście obawy dotyczą tempa tej zmiany, czy my jesteśmy przygotowani, czy mentalnie...

Wrocław jest przygotowany?

Tak.

W jaki sposób?

Nauczyciele już to robią od lat. Także my jesteśmy przygotowani. Chcielibyśmy, żeby jeszcze rodzice to przyjęli.

Rusz w drogę i zdobywaj perły Aglomeracji

38 miejsc do odkrycia

- Bierutów:** Romańska Rotunda w Stroni
- Borów:** Kościół św. Jana Chrzyciela w Ludowie Śląskim
- Brzeg:** Zamek Piastów Śląskich w Brzegu
- Czernica:** Muzeum Skansen Golinowski w Nadolicach Wielkich
- Długoleka:** Park w Szczodrem
- Dobroszyce:** Kościół Najświętszego Serca Jezusa w Luczynie
- Dziedowa Kłoda:** Arboretum Leśne w Stradomii
- Jelcz-Laskowice:** Pałac w Jelczu-Laskowicach
- Jordanów Śląski:** Baranek Jordanowski
- Kąty Wrocławskie:** Pałac w Krobielowicach
- Kobierzyce:** Zespół pałacowo-parkowy w Kobierzycach
- Kondratowice:** Kościół w Żelowicach i Park w Żelowicach
- Kostomłoty:** Kościół parafialny pw. Podwyższenia Krzyża Świętego
- Krośnice:** Krośnicka Kolej Wąskotorowa
- Malczyce:** Malczycka Izba Muzealna
- Mietków:** Zalew Mietkowski
- Międzybórz:** Parafia św. Józefa Rzemieślnika w Międzybórz
- Oborniki Śląskie:** Pałac Bagno

Nie zawsze trzeba planować daleką trasę, żeby poczuć klimat wyprawy. Czasem wystarczy wysiąść kilka stacji za Wrocławiem i dać się poprowadzić lokalnej historii. Kto ma ochotę wyruszyć za rogatki miasta i sprawdzić, co czeka w gminach, które łączy Stowarzyszenie Aglomeracja Wrocławska?

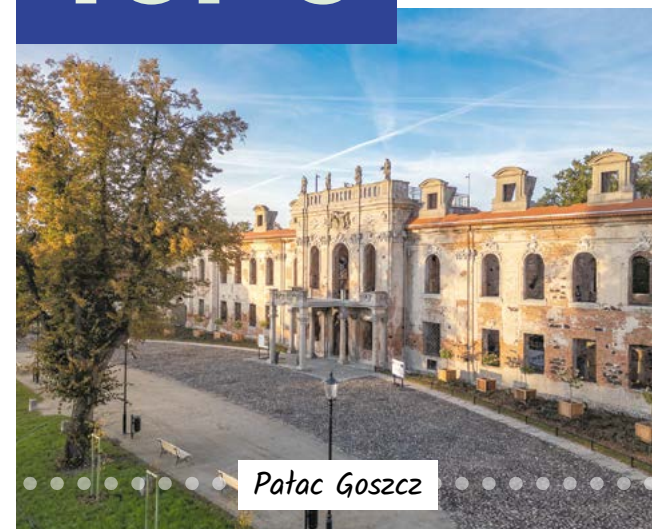
Marta Michałowska

Małe podróże, wielkie odkrycia

Rzadko zaczynamy podróż od mapy. Częściej od pytania o to, gdzie pojechać na weekend albo dokąd zabrać znajomych z innego województwa. Gotową propozycję ma Stowarzyszenie Aglomeracja Wrocławska, która zachęca do małych podróży w ramach kampanii Perły Aglomeracji Wrocławskiej. Gminy, które otaczają stolicę Dolnego Śląska, mają swoje historie. W jednej opowieść skupia się na zamku, w drugiej włosy rozwiewa wiatr pędzącej kolejki wąskotorowej, w trzeciej przygoda prowadzi przez szlak przyrodniczy, a w kolejnych rządzi muzeum, rynek, lokalni producenci lub wydarzenie plenerowe.

– Aglomeracja Wrocławska to obszar pełen wyjątkowych miejsc, które doskonale uzupełniają turystyczną ofertę Wrocławia. Wokół znajdują się zabytki, parki, pałace, tereny rekreacyjne i mniej oczywiste atrakcje, które warto odkrywać. Każda z naszych gmin ma własną historię i unikalny charakter, dlatego zachęcamy mieszkańców oraz turystów do wyruszenia za miasto i poznawania prawdziwych pereł i perełek – zachęca Tomasz Wiśliński, prezes Stowarzyszenia Aglomeracja Wrocławska.

TOP 5

Pałac Goszcz

Wieża widokowa na górze Gromnik

Muzeum Skansen Golinowski w Nadolicach Wielkich

Zespół Pałacowo-Parkowy w Żmigrodzie

Ratusz w Brzegu

Rynek w Kątach Wrocławskich

Agglomeracja Wrocławska

Plac Wolności w Sobótce

Agglomeracja Wrocławska

Sanktuarium Świętych Schodów w Sośnicy (gmina Kąty Wrocławskie)

Agglomeracja Wrocławska

Blisko Wrocławia istnieje sieć miejsc, które można odkrywać krok po kroku. Wybraliśmy z nich tylko kilka. Możecie od nich zacząć albo wybrać zupełnie inne. Sezon na łowienie pereł aglomeracyjnych uważamy za otwarty!

● **Zamek Piastów Śląskich** nie bez powodu nazywany jest „Śląskim Wawelem”. Przez blisko 7 stuleci był siedzibą książąt piastowskich, a jego renesansowy dziedziniec należy do najpiękniejszych w Polsce.

● **Zamek Książęcy w Oleśnicy** to monumentalna budowla pamiętająca czasy średniowiecza, a z jej 53-metrowej wieży można podziwiać panoramę miasta i okolic.

– To jedna z największych rezydencji renesansowych na historycznym Śląsku. Tutaj zobaczycie głowę słońca czy łazienkę ukrytą w szafie, a to wszystko niespełna 30 km od Wrocławia, w Oleśnicy, mieście wież i róż – zaprasza Dorota Karlińska, przewodniczka górskiej sudeckiej, Karkonoskiego Parku Narodowego i miejska po Wrocławiu i Oleśnicy.

● **Skarb w Środzie Śląskiej** odkryty w 1985 r. podczas prac budowlanych. Robotnicy natrafili wtedy na ponad 8 tysięcy monet, klejnoty i złotą koronę z XIV w. Znaleźli

Skarbem Średzkim i do dziś pozostaje ono najcenniejszym znaleziskiem archeologicznym w powojennej Polsce.

● **Lubiąż**, ten dawny klasztor cystersów ma fasadę dłuższą niż dwa boiska piłkarskie, bo ponad 220 m. To drugi co do wielkości obiekt sakralny na świecie, ustępujący jedynie hiszpańskiemu El Escorialowi. W czasie II wojny światowej Niemcy urządzili tu tajną fabrykę.

● **W Żmigrodzie** ruiny pałacu Hatzfeldów, otoczone rozległym parkiem, przypominają o czasach, gdy śląskie rezydencje dorównywały najpiękniejszym europejskim siedzibom arystokracji.

● **Największa duma Henrykowa** powstaje w latach 1268–73. To Księża Henrykowska, średniowieczny rękopis opisujący dzieje klasztoru i jego majątków. Na 24. karcie księgi zapisano pierwsze zdanie w języku polskim. Księga została wpisana na listę

programu UNESCO „Pamięć Świata”. To jedno z najcenniejszych świadectw początków języka polskiego.

● **Pałac w Goszczu** był jedną z najpiękniejszych barokowych rezydencji na Dolnym Śląsku. Budowlę porównywano nawet do pałacu w Wilanowie i rezydencji w Poczdamie. W wigilię 1947 r., w pałacu wybuchł pożar, który obrócił budynek w ruinę. Perła w Goszczu nigdy nie została odbudowana. Ale w latach 2021–23 ruiny zabezpieczono, powstały platformy

widokowe i iluminacja, dzięki czemu pałac znów przyciąga turystów.

● **Na wzgórzu w Sobótce-Górcie** w XII w. powstaje kaplica i klasztor augustianów. Budowla łączy w sobie elementy romańskie, gotyckie, renesansowe i neorenesansowe. Obecny wygląd zawdzięcza przebudowie z lat 1886–91. Wejście do zamku strzegą dwa kamienne, romańskie lwy z XII w. To jedne z najcenniejszych zabytków romańskiej rzeźby na Dolnym Śląsku.

– Sobótka potrafi zaskoczyć – ma świetny klimat i sporo nieoczywistych punktów. To idealne miejsce na krótki wypad za miasto – zachęca Paulina, uczestniczka zwiedzania Sobótki.

AgloTour po górach i nizinach

W wakacje spróbujcie własnych sił w odkrywaniu pereł podwrocławskich. Ale na jesień warto wybrać się na wycieczkę z przewodnikiem. Stowarzyszenie Aglomeracja Wro-

clawska we wrześniu rozpoczyna już IV edycję AgloTour, czyli cyklu bezpłatnych spacerów i wycieczek po gminach, które zrzesza.

➔ **Śledźcie stronę:** www.perlyaglomeracji.pl

➔ **O poszczególnych zabytkach** na: www.wro.news/aglomeracja-wroclawska

- Oleśnica:** Zamek Książęcy w Oleśnicy
- Oleśnica:** Kościół Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Boguszycach
- Oława:** Pałac w Oleśnicy Malej
- Prusice:** Prusicki rynek z ratuszem
- Przeworno:** Wieża widokowa na górze Gromnik
- Siechnice:** Kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Świętej Katarzynie
- Sobótka:** Zamek Górką w Sobótce
- Syców:** Park Miejski w Sycowie
- Strzelin:** Rotunda św. Gotarda w Strzelinie
- Środa Śląska:** Skarb Średzki
- Twardogóra:** Ewangelicki Kościół św. Trójcy i Matki Boskiej w Twardogórze
- Udanin:** Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Lusinie
- Wąsosz:** Kościół Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Sulowie Wielkim
- Wiązów:** Rynek w Wiązowie
- Wisznia Mała:** Wisznia – punkt widokowy na Wzgórzach Trzebnickich z panoramą i ogniskiem
- Wołów:** Klasztor Cystersów w Lubiężu
- Zawonia:** Kościół pw. św. Józefa Oblubieńca NMP
- Ziębice:** Opactwo Cystersów w Henrykowie
- Żmigrod:** Rynek w Żmigrodzie
- Żórawina:** Kościół pod wezwaniem Trójcy Świętej w Żórawinie

Hulajnoga? Rower? Koniecznie włóż kask dziecku

– Wprowadzenie kasków dla rowerzystów, jeśli chodzi o profilaktykę, ma przełomowe znaczenie – mówi dr Janusz Sokołowski, kierownik SOR Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu. Od 3 czerwca dzieci muszą jeździć w kaskach, a dorośli powinni je zakładać, aby dawać przykład i chronić zdrowie.

I Tomasz Wysocki

Dane Komendy Głównej Policji są alarmujące. – W 2025 roku w wypadkach drogowych w całej Polsce uczestniczyło ponad 6. tys. użytkowników rowerów i hulajnóg elektrycznych. Aż blisko 1100 dzieci do 17. roku życia uczestniczyło w wypadkach drogowych jako kierujący – informuje nadkom. Emilia Kosma z Komendy Głównej Policji.

Z kolei Instytut Transportu Samochodowego porównał dane dotyczące wypadków z udziałem rowerzystów w latach 2022–25. Ich liczba utrzymuje się na podobnym poziomie: między 434 a 451. W 2023 życie straciło w nich 71 osób, ale już w roku ubiegłym aż 81. Dramatycznie brzmią informacje o liczbie rannych – w 2025 tak sklasyfikowanych zostało aż 1038 poszkodowanych. Na Dolnym Śląsku w okresie styczeń – październik 2025 policja odnotowała 276 wypadków z udziałem rowerzystów. Zginęło w nich 9 osób, z czego dwie na terenie Wrocławia i powiatu wrocławskiego.

Biorąc pod uwagę te zestawienia, poruszający się na rowerze powinni brać pod uwagę sposoby, które ograniczają ryzyko uszkodzenia ciała w wyniku wypadku. Jednym z takich rozwiązań jest używanie kasków ochronnych.

Tata Przemysław zawsze jeździ rowerem w kasku, a trzyletni syn Filip chętnie bierze z niego przykład

Kaski rowerowe jak pasy bezpieczeństwa

– Wprowadzenie kasków dla rowerzystów, jeśli chodzi o profilaktykę, ma takie samo przełomowe znaczenie jak wprowadzenie pasów bezpieczeństwa w samochodach czy

samochodowych fotelików dla dzieci – mówi doktor Janusz Sokołowski, kierownik Szpitalnego Oddziału Ratunkowego Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu.

Szef SOR przy ul. Borowskiej mówi, że codziennie na jego od-

dział przyjmowanych jest kilkoro dzieci z urazami po upadkach na rowerach czy hulajnogach.

– To przede wszystkim stłuczenia, głównie stawów łokciowych i nóg. Zdarzają się również złamania kości, mieliśmy także

przypadek złamania kości czaszki – wylicza lekarz.

Obowiązkowe dla dzieci, zalecane dla dorosłych

Od 3 czerwca 2026 roku, dzieci do lat 16. poruszające się rowerem, hulajnogą elektryczną lub deskorolką elektryczną muszą mieć kask ochronny. Za jego brak odpowiadają rodzice. Nowe przepisy mają ograniczyć tragiczne konsekwencje wypadków z udziałem młodych rowerzystów i użytkowników hulajnóg.

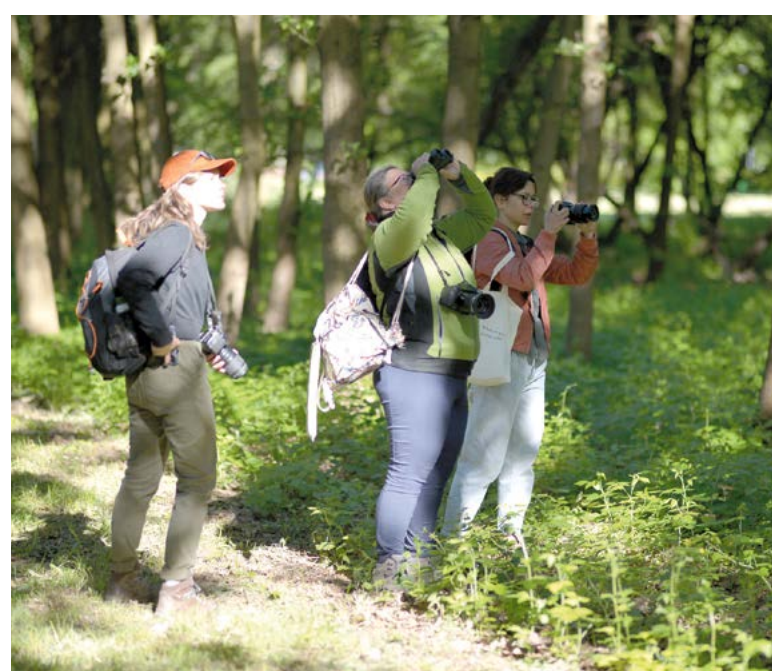
Jest w nich mowa o obowiązku używania kasków przez dzieci poruszające się urządzeniami transportu osobistego. W tłumaczeniu na język codzienny chodzi o:

- rowery
- hulajnogi elektryczne
- deskorolki elektryczne
- monocykle elektryczne.

Za brak kasku ochronnego dziecka konsekwencje poniosą rodzice i opiekunowie. Przewidziany mandat to 100 zł.

Dr Janusz Sokołowski: – Kask może uratować życie. I nie dotyczy to tylko dzieci. Najlepiej, kiedy dorośli dają przykład i sami także chronią głowę, zakładając kask.

Nauka idzie prosto w las z lornetką i bez słuchawek

Studenci będą obserwować, analizować i projektować leśne obszary

Najlepsze odkrycia często zaczynają się tam, gdzie kończy się sala wykładowa. Wrocławski Uniwersytet Przyrodniczy podpisał niedawno dwa porozumienia, dzięki którym studenci będą sprawdzać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności w praktyce, a dokładnie w wielkopolskich lasach.

I Marta Michałowska

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu rozpoczął współpracę z Nadleśnictwem Antonin i firmą ENVI, by włączyć studentów kierunków Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu w kolejne praktyczne działania badawcze.

Pierwsze porozumienie dotyczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego – Lasy Państwowe Nadleśnictwo Antonin, które dysponuje obszarem znanym z sędziwych dębów, które tworzą drugie pod względem liczebności stanowisko

w Wielkopolsce, zaraz po dębach rogałkińskich. Lasy te pełnią jednocześnie funkcje gospodarcze, ochronne, przyrodnicze i edukacyjne. Są także miejscem występowania rzadkich gatunków zwierząt, takich jak: bocian czarny, bielik czy wilk. Dzięki współpracy z Nadleśnictwem Antonin studenci będą mogli lepiej poznawać funkcjonowanie lasu, sposoby odnawiania drzewostanu i znaczenie nasadzeń w ochronie środowiska.

Równie ciekawie zapowiada się współpraca z Firmą ENVI Michał Nowak doradczo-projektową, specjalizującą się w usługach

środowiskowych, przyrodniczych i przestrzennych. Specjaliści będą się dzielić wiedzą z projektowania i wdrażania rozwiązań przyjaznych ludziom i przyrodzie.

– Nasi studenci będą praktycznie sprawdzać rolę przyrody w ograniczaniu uciążliwości związanych z hałasem. Drzewa, zadrzewienia i pasy zieleni wpływają nie tylko na wygląd przestrzeni. Mogą poprawiać mikroklimat, tworzyć spokojniejsze miejsca odpoczynku i zwiększać komfort korzystania z otoczenia – wyjaśnia dr inż. Olgierd Kempa, koordynator współpracy i wykładowca UPr.

WSZYSTKIE OSIEDLA

Wrocławska Operetka koncertuje w plenerze

Od 8 do 12 lipca Wrocław ponownie stanie się stolicą operetki. Podczas II Wrocławskiego Festiwalu Operetkowego mieszkańcy będą mogli bezpłatnie uczestniczyć w koncertach plenerowych i Wrocławskich Galach Operetkowych na swoich osiedlach.

I Agata Zięba

W programie znalazły się koncerty na wynos, czyli „Zaśpiewaj z Kiepurą!” i „Operetkowe Expressy”, oraz dwie Wrocławskie Gale Operetkowe z udziałem znakomitych solistów, Baletu Teatru Scena Kamienica i Kameralistów Operetki Wrocławskiej.

Poznaj program

Wrocławska Gala Operetkowa – to wydarzenie przeniesie widzów w świat arii, duetów i tercetów z operetek takich kompozytorów, jak: Strauss, Kálmán, Lehár, Zeller, Dostal, Offenbach.

- 9.07, godz. 18 – Centrum Biblioteczno-Kulturalne Fama (ul. Krzywoustego 286)
- 10.07, godz. 18, Wrocławski Klub Anima (ul. Pilczycka 47)

Zaśpiewaj z Kiepurą! – to muzyczna podróż do świata Jana Kiepury i Marty Eggerth, łącząca operetkę, piosenkę filmową, repertuar retro i melodie międzywojnia.

- 8.07, godz. 16.30 – Sołtysowice: teren przy CAL-u (ul. Sołtysowicka 29h)
- 11.07, godz. 16 – Strachocin: ogród społeczny przy CAL (ul. Swojczycka 118)
- 11.07, godz. 19 – Jerzmanowo: plac dożynowy (ul. Gałowska)

Operetkowe Expressy – to pełen energii koncert prezentujący najpiękniejsze arie, duety i sceny z klasycznej operetki wiedeńskiej i węgierskiej.

- 8.07, godz. 19 – Huby: polana Pod Dębem (ul. Widna 17)
- 12.07, godz. 16 – Ołbin: Park Tołpy
- 12.07, godz. 19 – Przedmieście Świdnickie: Park Węgrzynowski

Wszystkie wydarzenia są bezpłatne dla odbiorców i odbędą się na wrocławskich osiedlach oraz w Centrum Biblioteczno-Kulturalnym FAMA i Wrocławskim Klubie ANIMA (tu można odebrać bezpłatne wejściówki na wydarzenia). Zadanie publiczne jest dofinansowane ze środków budżetu gminy Wrocław.

To już druga edycja festiwalu – pierwsza była frekwencyjnym sukcesem

MATERIAŁY PRASOWE

PRZEDMIEŚCIE ŚWIDNICKIE

Wakacyjna SOWa zaprasza najmłodszych

Na Przedmieściu Świdnickim pojawiła się kolejna wakacyjna propozycja

Twórcze warsztaty, wspólne gotowanie, śpiewanie, majsterkowanie, doświadczenia chemiczne i mnóstwo dobrej zabawy – tak zapowiadają się wakacje w Centrum Relacji SOWa przy ul. Grabiszyńskiej.

I Agata Zięba

Od 7 lipca ruszyła „Wakacyjna SOWa” – cykl bezpłatnych zajęć dla dzieci, który odbywa się w każdy wtorek i środę w godz. 12–16 w Centrum Relacji SOWa przy ul. Grabiszyńskiej 48. Program przygotowano z myślą o aktywnym, twórczym i bezpiecznym spędzaniu wolnego czasu.

Na uczestników czekają warsztaty kreatywne i artystyczne, zajęcia w Strefie Ukrytych Talentów, wspólne gotowanie, majsterkowanie, śpiewanie i karaoke, doświadczenia chemiczne, tworzenie

lasów w słótkach, gry planszowe, wspólne oglądanie filmów, zabawy integracyjne oraz wiele innych atrakcji. Nad dziećmi przez cały czas czuwać będą opiekunowie, a zajęcia poprowadzą pedagodzy i instruktorzy, dbający o życzliwą atmosferę.

Udział we wszystkich zajęciach jest bezpłatny, jednak liczba miejsc jest ograniczona, dlatego warto zapisać dziecko wcześniej pod numerem: 797 210 133 lub mejlowo: centrumrelacjisowa@gmail.com.

➤ Więcej na: www.operetka-wroclawska.pl/sowa

Harmonogram SZOT-a

08.07.2026

godz. 16–17 pl. bp. Nankiera 8–14 / pl. Nowy Targ 15–16 w pobliżu MGO, Klimasa / Tamogajska parking w pobliżu skrzyżowania, Szkocka 75 / Estońska 40 przy MGO, Swojczycka 118 parking przy Radzie Osiedla **godz. 17.30–18.30** Strzegomska 42, Komuny Paryskiej 30 podwórko, Horbaczewskiego 61 przy ZSP, Marco Polo / Magellana skrzyżowanie **godz. 19–20** Legnicka 30 przy garażach, Zwycięska parking za pętlą, Koszalińska 4 parking, Przy Torze parking obok drogerii DM

09.07.2026

godz. 16–17 Bacciarrello parking Biedronka, Żabia Ścieżka 6, Nowodworska 9 na dużym parkingu, Kamieńskiego / Alunowa skrzyżowanie **godz. 17.30–18.30** Walerego Sławka w pobliżu Delikatesów, Kukuczki / Pirenejska skrzyżowanie, Na Ostatnim Groszu parking przy Spółdzielni Mieszkaniowej, Kiełczowska 135–145 (Biedronka) **godz. 19–20** Mianowskiego 28 plac, Jutrzenki 29 utwardzony plac/dziki parking, Bystrzycka 69 C (pawilony sklepowe), Żmudzka 17–19

10.07.2026

godz. 16–17 Rynek 25 przy pojemnikach podziemnych, Krzycka 63 (obok Osiedla Przyjaźni) dziki parking, Wojanowska 72, Chorwacka 78 parking wewnątrz osiedla **godz. 17.30–18.30** Nowowiejska 80a – skwer przy Przedzszkolu nr 109, Brylantowa pobocze na wysokości nr 3 lub 15, al. Śliwowa od ul. Maślickiej, Fryzjerska 20 po prawej stronie przed wjazdem na most do Parku Widawskiego **godz. 19–20** Na Ostatnim Groszu parking na wysokości Spółdzielni Mieszkaniowej, Oraczy / Będzińska skrzyżowanie, Modelskiego 1, Tymiankowa przy Miejskiej Bibliotece Publicznej

13.07.2026

godz. 16–17 Karłowicza 40, Sudecka / Sztabowa przy kościele, Heblarska / Ślusarska na parkingu przy skrzyżowaniu, Strachocińska 85 naprzeciw sklepu Żabka **godz. 17.30–18.30** Strzegomska 42, Gerberowa / Grota-Ro-weckiego parking przy skrzyżowaniu, Jordanowska / Harcerska teren przy skrzyżowaniu, Bociania 12 skrzyżowanie z ul. Ełką **godz. 19–20** Jelenia i Starograniczna – parking w pobliżu Spółdzielni Mieszkaniowej, Komuny Paryskiej / Pułaskiego skrzyżowanie, Strzegomska 298 parking, Poświęcka 9 pętla autobusowa niedaleko Dino

14.07.2026

godz. 16–17 Górnickiego 4 w pobliżu MGO, Orzechowa 59 w pobliżu MGO, Murarska 32 parking na tyłach ODSK „Piast” – obok muszli akustycznej, Konopnicka / Asnyka skrzyżowanie **godz. 17.30–18.30** Pawłowa 6, Słowicza 6 przy garażach – boczna Sztabowej, Murarska 32 parking na tyłach ODSK „Piast” – obok muszli akustycznej, Balzaka / Karmelkowa teren przy skrzyżowaniu, Osobowicka 158 sięgacz przy lesie **godz. 19–20** Dworcowa 11a w pobliżu MGO, Śliczna 35 w pobliżu MGO, Szkocka 75 / Estońska 40 przy MGO, Osiedle Reymonta (ul. Reymonta 10AC) przy sklepie Żabka

CAL – Centrum Aktywności Lokalnej, **MGO** – Miejsce Gromadzenia Odpadów, **RO** – Rada Osiedla, **SM** – Spółdzielnia Mieszkaniowa, **SZOT** – Samochód Zbiorczy Odzież i Tekstylia

MATERIAŁY PRASOWE

Harmonogram wywozu gabarytów 8-14.07.2026

Odpady wielkogabarytowe, czyli stare meble, dywany trzeba wyrzucać do specjalnych kontenerów. W najbliższym tygodniu staną na trzy dni pod adresami:

10.07.2026

Babiego Lata 4, Bezpieczna 10, Bolesława Krzywoustego 31, 107, Buczacka 6, Budziszynska 109, Bukowskiego 158, **Canaletta** 2a, Cerekwicka 7, Chorwacka 78, Chorzowska 1, Czerniawska 2a, **Dicksteina** 4, Dokerska 19, Dolno-brzeska 46a, Drohobycka 23, Drukarska 8, **Fiołkowa** 4, **Gajowa** 40, Gajowicka 142, Giserska 2, Głogowska 9, 39, Główna 91, Grochowa 34, al. gen. **Hallera** 21, 49, 117, Hłaski 26, Hubska 105, 123, Hutnicza 12, **Inżynierska** 53, **Jemiołowa** 26, Jerzmanowska 118, Jesionowa 25, **Kamińskiego** 68, 229a, Kaparowa 10, Karczyczna 18, Karłowicza 44, Kłokoczycka 164, al. Kochanowskiego 23, Komandorska 59, Koszarowa 60, Kraszewskiego 26, Krucza 10, Krynicka 7, 37, 70, 74, Kubali 10, **Lekcyjna** 65, Lipska 6, Litomska 22, Lotnicza 147, Lutyńska 16, Lwowska 34, **Magellana** 25, Marca Polo 47, Marynarska 13, Męcickiego 2-4, Mościckiego 17, 35, **Na Końcu** 2, Nasturcjowa 15, **Obrońców** Poczty Gdańskiej 1a, Oleska 17, Olszewskiego 60, Opalowa 8, Oporowska 13, Orzechowa 45, 60, Osobowicka 89, 146, **Pawia** 14, Piękna 56, Pleszewska 2, Poleska 5, al. Poprzeczna 45, Poświęcka 17a, Powstańców Śląskich 82, 112, Pretficza 39, 54 d, Przestrzenna 26, Przybyszewskiego 95, Przyjaźni 4e, gen. Pułaskiego 14, Pułtуска 2, **Racławicka** 27, Rakietowa 7, Reszelska 7, Rubczaka 17, Rymarska 11, **Sasankowa** 4, Siedlecka 10, Siemieńskiego 10, Skarbowców 114, Skwierzyńska 39, wyb. Słowackiego 5, Słubicka 5, Snopkowa 1, Sowią 2, pl. Srebrny 1, Srebrnogórska 14, Stabłowicka 158, Stalowa 63, Stanisławowska 62, 68, 83, 99, Strzegomska 296, Sudecka 111, Ślężna 88, Śliczna 35, Średzka 25, 37, **Towarowa** 3, Tyrmanda 19, **Walońska** 17, Wańkowiec 48, Warciańska 31, Waryńskiego 1, Wędkarzy 11, Węglińska 2, Wejherowska 17, Wesoła 34a, Wieszka 159, Wietrzna 20a, Wileńska 1, Wiosenna 14, Wiślańska 18, ks. Witolda 49, Wołodyjowskiego 8, Worcella 6, **Zachodnia** 17, 36, 55, Zajęczkow-

MAŚLICE

Trzy miejsca, w których królować będzie zielen

W lipcu zostaną ogłoszone przetargi na realizację inwestycji, które będą zlokalizowane w obrębie Maślic. Zarząd Zieleni Miejskiej planuje, że dwie modernizacje zostaną zakończone do końca br., a trzecia wiosną 2027 r. Koszt prac wyniesie ok. 2,86 mln zł.

■ **Bartosz Wawryszuk**

Będą to projekty, które poszerzą obszar istniejących terenów parkowo-rekreacyjnych: „Zagospodarowanie terenu wokół stawu przy ul. Maślickiej – etap V” i Kontynuacja projektu „Park Maślicki – etap III”. Trzecie zadanie będzie dotyczyło terenu przy al. Śliwowej. Budżet przewidziany na wszystkie zadania (współfinansowane z Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego) to ok. 2,86 mln zł.

Kolejny etap rozwoju Parku Maślickiego będzie największą modernizacją. Z tego też względu jej realizacja potrwa najdłużej i na efekty mieszkańcy poczekać do wiosny przyszłego roku. Przetarg zostanie ogłoszony na przełomie lipca i sierpnia.

Od jesieni 2025 r. można korzystać z placu zabaw, który utworzono przy stawie na ul. Maślickiej. Powstała tam strefa dla dzieci z figurami bobrów, obszar wypoczynku i drewniane pomosty. Zainstalowano elementy małej architektury

Wizualizacja przedstawiająca planowane przyszłe wejście do psiego wybiegu w Parku Maślickim

i nasadzono nowe rośliny. Teraz przyszła pora na domknięcie pętli spacerowej okalającej akwen. ZZM ogłosi przetarg w lipcu. Nowym projektem na osiedlu będzie stworzenie miejsca do rekreacji

położonego w pobliżu budynków mieszkalnych na al. Śliwowej. Ma tu powstać ogrodzony plac zabaw. Dla dorosłych przeznaczona będzie część z urządzeniami parkuru i street workoutu. Oprócz

tego całość dopełnią ławki, kosze na śmieci, stojaki rowerowe i nasadzenia zieleni. Przetarg na zagospodarowanie terenu przy Alei Śliwowej również ma zostać ogłoszony w lipcu.

NADODRZE

Jest jeszcze bardziej międzynarodowo w SP 108

Szkoła przy ul. Bolesława Chrobrego kształci w ramach programu IB

Dzięki współpracy nauczycieli, uczniów i rodziców wrocławska SP 108 po raz kolejny dołączyła do grona IB World Schools, tym razem z programem międzynarodowym dla klas 5-8.

■ **Marta Michałowska**

Szkoła Podstawowa nr 108 im. Juliana Tuwima otrzymała w czerwcu br. autoryzację do prowadzenia programu International Baccalaureate Middle Years. Przygotowania trwały dwa lata. Członkowie komisji weryfikacyjnej obserwowali lekcje, rozmawiali z uczniami, rodzicami i nauczycielami, a także oceniali poprawność dokumentacji szkolnej. Kadra ukończyła także dodatkowe szkolenia i zaplanowała wprowadzanie kolejnych elementów programu.

Co ważne, od 2024 r. szkoła posiada także autoryzację do prowadze-

nia programu Primary Years Programme dla klas 1-4. Wrocławska „stoósemka” była pierwszą szkołą w Polsce prowadzoną przez jednostkę samorządu terytorialnego, która uzyskała autoryzację w tym programie.

To kolejny etap międzynarodowego kształcenia w tej placówce. Edukacja prowadzona jest tu w języku polskim i w pełni pokrywa się z polską podstawą programową. Uczniowie objęci programem realizują dodatkowe godziny języka angielskiego, a w klasie ósmej samodzielnie przygotowują projekt, który ma pokazać ich wpływ na otaczający świat.

BOREK

Polowanie na garażowe skarby z drugiej ręki

Wrocławska Wyprzedaż Garażowa nie bierze urlopu i przez całe lato zaprasza na spotkania z rzeczami z drugiej ręki. W lipcu i sierpniu będzie okazją, by coś kupić, sprzedać albo wymienić.

Wakacje to dobry czas, by przewietrzyć szafy, szuflady, strychy i piwnice. Każdy z nas ma w domu przedmioty z krótszą lub dłuższą historią: ubrania, książki, zabawki i różne drobiazgi. Z tej okazji Wrocławska Wyprzedaż Garażowa zaprasza na niedzielną wymianę rzeczy z drugiej ręki na parking przy CH Borek (al. Hallera 52): 19 lipca oraz 2 i 16 sierpnia w godz. 10–15. To wydarzenie dla każdej

osoby prywatnej, która chce swoim niepotrzebnym rzeczom dać drugie życie. By je wyeksponować, trzeba przynieść ze sobą własne stoliki, koce, wieszaki albo skrzynki. Wstęp dla odwiedzających jest całkowicie bezpłatny. Można przyjść z dziećmi, z psem, z sąsiadką. Im tłumniej, tym weselej!

➤ Więcej informacji na: www.wro.news/vintage-borek

MATERIAŁY PRASOWE

KRZYKI-PARTYNICE

Osiedlowy spacer dla poszukiwaczy skarbów

TOMASZ HOŁOD

Kto ma ochotę na wieczorną wyprawę po ścieżkach przyrodniczych i zielonych zakątkach Krzyków? Na 11.07 zaplanowane jest wspólne poszukiwanie rzadkich okazów i wakacyjnych znalezisk.

Rada Osiedla Krzyki-Partynice zaprasza w sobotę 11 lipca na bezpłatny spacer (od godz. 18) po osiedlu. Na miejsce zbiórki wyznaczony jest plac zabaw przy ul. Życzliwej. We wspólnym wędrowaniu mogą brać udział zarówno dzieci (z pełnoletnimi opiekunami), jak i dorośli. Każdy uczestnik przygotowuje również własne pudełeczko na skarby przyrody, do którego będzie mógł włożyć najciekawsze okazy zebrane pod-

czas spaceru. Dlaczego warto dołączyć? Poznacie rośliny i drzewa rosnące w okolicy i przekonacie się, jak wiele niezwykłych rzeczy można odkryć tuż obok domu. Warto więc zapisać datę w kalendarzu, założyć wygodne buty, zabrać bliskich, dobry humor i otworzyć się na odkrywanie przyrody.

➤ Formularz do zapisów na: www.wro.news/krzyki-ze-skarbami

KSIĘŻE

Masz za dużo kartonów? Zbuduj z innymi miasto

Stabilniejsze niż domki z kart, nie potrzebują też cegieł ani zaprawy i można je ozdobić po swojemu. Stwórzcie rodzinne budynki, osiedle, a nawet całe miasto. Wystarczą ręce, nożyczki i klej.

Zabawa architektoniczna wystartowała 1 lipca i potrwa do końca wakacji, czyli 31 sierpnia. Codziennie, od pon. do pt. w godz. 17.30–19.30 Centrum Aktywności Lokalnej Księżę (prowadzone przez Fundację Księżę) zaprasza małych i dużych konstruktorów do wspólnej budowy. Na warsztatach realizowanych przy ul. Rybnickiej 39–42 zapewnione macie wszelkie niezbędne narzędzia i materiały:

zapas pudełek do wykorzystania (można również przynieść własne kartony), nożyczki, kleje, kredki, flamastry, farby, bibułę, kolorowe kartki i wiele innych materiałów plastycznych.

A już w sierpniu efekty wspólnej budowy „wejść” w osiedle i zostaną wykorzystane podczas różnych wydarzeń organizowanych przez CAL Księżę.

FB CAL KSIĘŻE

ska 29, Zakopiańska 1, Zielna 28, Żłotnicka 16, Żłotostocka 23, Zwycięska 2/I, Żegiestowska 13, Żernicka 96, Żołnierska 3

14.07.2026

Arbuzowa 4, Augustowska 79, **Badury** 28, Biegła 21, Bolesława Krzywoustego 65, Budziszynska 25a, **Chrzanowskiego** 41, wyb. Conrada-Korzeniowskiego 4, Czarnieckiego 40, Czernicka 2, Czytankowa 13, al. **Dębowa** 2a, 9a, Długa 42, Domańska 3, Drukarska 31, **Estońska** 40, **Gajowicka** 80, 159, Gerberowa 14, Główna 150, Góralska 38, Górska 72, Grabiszynska 109, 142, Gradowa 18, Gwarecka 21, al. gen. **Hallera** 65, 101, 135/137, Hermanowska 32, Hiszpańska 43, **Inowrocławska** 27, Inżynierska 20, 49, **Januszowicka** 21, Jemiółowa 16, św. Jerzego 15, Jutrosińska 29, **Kamienna** 19, 114, Kamieńskiego 57, Karpacza 11, Katowicka 45, Kleczkowska 36, ks. Klimasa 19, Kminkowa 45, Komorowska 19, Komuny Paryskiej 81, Kopycińskiego 11, Kośnego 20, Koszarowa 6n, al. Kromera 61, Krucza 68, Krynicka 50, 92, Krzemieniecka 37, 129, Kwaśna 1, Kwidzińska 25, **Lotnicza** 145, Łubińska 26, Lwowska 5, Łódzka 35, Łomnicka 28, Łubinowa 3d, Ługowa 11, **Makowa** 19, Marszowicka 30, Mielecka 17, Miernicza 8, Miodowa 29, Mrozowska 14, **Na Ostatnim Groszu** 2, Obornicka 96, Odcinek 13, Olszewskiego 79–79a, Olsztyńska 10, Ołtaszyńska 90b, Opatowicka 121, Oporowska 4, Orkana 1, Osobowicka 133, Ostrzeszowska 28, **Parkowa** 48, Pawia 29, Pełczyńska 44, 110, 140, Pereca 24a, Piwowarska 34, Pleszewska 32, Pola 65, Popowicka 46, Poranna 34, gen. Prądzynskiego 35, Przybyszewskiego 76, pasaż **Radinga** 6, Robotnicza 34a, Rybacka 2, zaułek Rogoziński 15, **Samborska** 25, Sarbinowska 3, Sempołowskiej 3, Skarbowców 89, Skwerowa 9, Sokalska 2, Spiżowa 9c, Stabłowicka 14, 104, Stalowa 2, 86, Stalowowska 33, Stanisławowska 97, Stanisławskiego 2, 15, Stoczniowa 1, Stodolna 1, Storzyczkowa 16, Strzegomska 5, Studzienna 1, Swojczycka 118, Syryjska 18, Szkocka 51, Szymonowskiego 6, Świątnicka 13, Świnoujska 21, Świstackiego 17, **Tarnogajska** 57, Tenisowa 34, gen. Traugutta 84a, 141, Tyrmanda 5, **Wallenroda** Konrada 29, Więckowskiego 20, Wilanowska 27, al. Wiśniowa 83, Wojtkiewiczza 10, Wolbromska 21, pl. Wyzwolenia 3, **Zachodnia** 10, Zagony 22, 79, Zegadłowicza 20, Żelazna 55, Żernicka 244, Żubrza 1, Żwirowa 71

Wakacyjna makietka w Kolejkowej: Miasto Dakar

Wrocławskie Kolejkowo w środę 1 lipca zaprezentowało swoją nową makietę – Miasto Dakar. Inspiracją dla niej był najtrudniejszy wyścig terenowy na świecie. Spieszcie się, by ją zobaczyć, bo jest to ekspozycja czasowa, która zniknie tuż po wakacjach.

I Błażej Organisty

Rajdowcy ścigają się po rozgrzanym piasku pustyni w morderczym Dakarze, podczas gdy niedaleko toczy się normalne życie: tubylcy robią zakupy na kolorowym targu, turyści odpoczywają pod namiotem, Beduini prowadzą objuczzonego wielbłąda, Alladyn unosi się na dywanie nad kamiennym budynkiem...

– Chcieliśmy pokazać Dakar dokładnie takim, jakim widzą go sami uczestnicy – z lotu ptaka, w jednym, zapierającym dech w piersiach kadrze. Dzięki temu widzowie mogą jednocześnie podziwiać zacieklą rywalizację na trasie, precyzyjną pracę mechaników oraz codzienne, pełne emocji życie rajdowego miasteczka – opowiada prezes Kolejkowa Jakub Paczyński.

Nowa makietka Kolejkowa – Miasto Dakar – jest oczywiście ruchoma, wzbogacona o efekty dźwiękowe, a także świetlne, dzięki czemu imitowane są dzień i noc.

Na nowej makiecie w Kolejkowej zobaczymy nie tylko zmagania rajdowców na pustyni, ale także codzienne życie toczące się tuż obok

– Prace nad odtworzeniem gorącego, pustynnego klimatu, tętniącego życiem biwaku oraz pojazdów, które na zawsze zapisały się w historii motorsportu, trwały setki godzin. To jedyna w skali globalnej, tak szczegółowa makietka inspirowana najtrudniejszym rajdowym wyzwaniem świata – wyjaśnia Paczyński.

Oficjalne otwarcie Miasta Dakar odbyło się z udziałem polskich rajdowców:

- Joanny Modrzewskiej – mistrzyni Pucharu Świata w rajdach Baja na motocyklu
- Jarosława Kazberuka – wielokrotnego uczestnika rajdu Dakar za kierownicą ciężarówek i samochodów terenowych
- Łukasza Łaskawca – kierowcy quada, który stanął na trzecim stopniu podium rajdu Dakar.

Czasową makietę Miasto Dakar można oglądać w Kolejkowej do 13 września 2026 roku.

GRZEGORZ RAJTER

Kolejkowo mieści się w budynku Sky Tower przy ul. Powstańców Śląskich 95. Jest otwarte przez wszystkie dni tygodnia, włącznie ze świętami, od godziny 10 do 18 lub 19 (w zależności od dnia). Ceny biletów zaczynają się od 33 zł. Więcej na stronie: kolejkowo.pl/wroclaw/.

Rajd Dakar w 2027 roku zaplanowany jest na dni 1-15 stycznia. Zawodnicy przemierzają dystans

5320 kilometrów przez zachodnie i centralne regiony Arabii Saudyjskiej. Wyścig, którego historia sięga 1979 roku, od kilku lat organizowany jest tylko na terenie Arabii Saudyjskiej. Wcześniej jego trasa przebiegała przez państwa Afryki, Europy i Ameryki Południowej.

➤ **Zobacz galerię zdjęć na:**
www.wro.news/dakar-makieta-wroclaw

Naucz się westa na Wrocławskiej Potańcówce 11.07

Lekcję tańca na pl. Wolności poprowadzą Anna i Damian Gruszczyńscy

Lekcją tańca West Coast Swing rozpocznie się najbliższa Wrocławska Potańcówka. W sobotę 11.07 plac przed NFM po raz kolejny zamieni się w wielki taneczny parkiet pod gołym niebem. Wrocławskie Potańcówki to bezpłatne wydarzenia otwarte dla wszystkich. Organizuje je WCRS.

I Agata Zięba

Zabawa przy rytmicznych hitach z całego świata potrwa 5 godzin. Punktualnie o godz. 18 na parkiecie pojawi się para taneczna Anna i Damian Gruszczyńscy ze szkoły tańca West Love, którzy zaprezentują układ West Coast Swing, by po pokazie zaprosić wszystkich obecnych do wspólnej lekcji. Udział w lekcji, tak jak w całej potańcówce, jest bezpłatny.

Czym jest West Coast Swing? To nowoczesny taniec w parach, który wywodzi się z Kalifornii. Wyróżnia się przede wszystkim swobodą

i elegancją. W przeciwieństwie do sztywnych ram, tutaj najważniejsza jest płynność ruchu oraz autentyczna relacja między partnerami. Westa można zatańczyć do wszystkiego: nie jest przypisany do jednego gatunku muzyki. Jak mówią tancerze: – West to taniec oparty na dialogu. Nie trzeba wykuwać na pamięć skomplikowanych układów – tu chodzi o wspólne tworzenie ruchu, zabawę rytmem i słuchanie się na parkiecie. To taniec dla każdego.

Po tanecznej rozgrzewce Plac Wolności zamieni się już w prawdziwy parkiet dla wszystkich. To miejsce

pozbawione barier architektonicznych, do którego łatwo dotrzeć komunikacją miejską. Dla osób ze szczególnymi potrzebami przygotowany będzie specjalny namiot z miejscami siedzącymi, by łatwiej było zregenerować siły do zabawy. Nie zabraknie też punktu #PijKranówkę, w którym dostępna będzie bezpłatnie woda od MPWiK.

W tym roku zaplanowano aż 8 tanecznych spotkań. Wrocławskie Potańcówki na pl. Wolności odbędą się jeszcze: 11 lipca, 25 lipca i 8 sierpnia. Ostatnie dwa wydarzenia – 22 sierpnia i 29 sierpnia – to tańce w Rynku.

Wystartował Vertigo Summer Jazz Festival

Ponad 30 koncertów, w tym kilkanaście darmowych, muzyka w parkach, w barach plażowych, na dachach, w hotelach... W lipcu Wrocław zamienia się w scenę pełną jazzu za sprawą IX edycji Vertigo Summer Jazz Festival. Jest w czym wybierać, sprawdźcie sami.

I Błazej Organisty

W środę 1 lipca rozpoczął się IX Vertigo Summer Jazz Festival, który zgodnie z tradycją oferuje koncerty codziennie przez cały miesiąc – aż do 31 lipca – na różnych wrocławskich scenach i w plenerze.

– Niezmiennie dajemy ogromną przestrzeń młodym, wrocławskim artystom, którzy chcą pokazać swój autorski materiał – to absolutny fundament naszej filozofii. Oczywiście nie zabraknie też uwielbianych przez publiczność trybutów dla gigantów jazzu – wyjaśnia dyrektor artystyczny festiwalu Piotr Karwat.

W programie są koncerty płatne oraz bezpłatne. Do tych drugich należą:

- koncerty w barach plażowych – w każdy poniedziałek lipca w innym barze o godz. 20
- koncerty w parkach – w każdą sobotę lipca w innym parku o różnych godzinach
- koncerty na Wyspie Daliowej – w każdą niedzielę lipca o godz. 14

- koncert w Hali Stulecia – 12 lipca o godz. 20
- koncert na lotnisku – 21 lipca o godz. 19
- koncerty w tramwaju – 7 i 14 lipca o godz. 16 (odjazd z przystanku Opera).

Płatne zaplanowane są w hotelach: Monopol, Mercure, Hydropolis. Każdy koncert to muzyczna niespodzianka i nowe spojrzenie na Wrocław. Głównym punktem pozostaje Vertigo Jazz Club & Restaurant – miejsce, od którego wszystko się zaczęło.

Pełny program jest do sprawdzenia na stronie festiwalowej. Można tam od razu kupić bilet albo karnet.

W tym roku wystąpią: trio Marka Napiórkowskiego, kwintet Piotra Barona, Dominik Gawroński z zespołem, Anna Nguyen, kwintet Pauliny Gołębiowskiej, zespół Tantfreaky i Anna Kłys z kwartetem i inni.

➤ **Szczegóły na:**
<https://vertigojazz.pl/festiwal/>

Plenerowe koncerty to już tradycja Vertigo Summer Jazz Festival

Nagroda Publiczności na SURVIVALU

Kilka tysięcy osób odwiedziło 24. Przegład Sztuki SURVIVAL, który przez 5 czwarcowych dni odbywał się w dawnej Klinice Psychiatrii i Chorób Nerwowych Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Publiczność oglądała 43 realizacje artystyczne prezentowane na dwóch wystawach. Poznaliśmy też laureatkę Nagrody Publiczności – to Anastasia Rydlewska z pracą „Dezintegracja”. Wystawę „Klinika wspólnych wyobrażeń”, na której prezentowana jest praca, będzie można oglądać w Klinice przez kolejny rok.

Rusza letni cykl koncertów organowych

W każdy piątek do końca września Bazylika św. Elżbiety będzie rozbrzmiewała utworami muzycznych gigantów. Pierwszy koncert już za nami, kolejne odbędą się:

- 10.07 – Przemysław Mazurek, Wrocław
- 17.07 – Piotr Pawlik, Poznań
- 24.07 – Jan Michniewicz, Wrocław
- 31.07 – Maciej Żórawik, Wrocław
- 7.08 – Bogumiła Kutacha, Gdańsk
- 14.08 – koncert specjalny z okazji Święta Wojska Polskiego
- 21.08 – Jakub Moneta, Poznań-Świdnica
- 28.08 – Przemysław Kojs, Wrocław
- 4.09 – Yana Rechkina, Warszawa
- 11.09 – Damian Szczyпка, Katowice
- 18.09 – Szymon Czapik, Kraków
- 25.09 – Jan Surma, Wrocław (koncert specjalny z udziałem chóru z dreźnieńskiego Frauenkirche). Początek każdego koncertu o godz. 19. Wstęp wolny.

Gotowi na letnie podróże po architekturze?

Warsztaty odbywają się w muzeum przy ulicy Bernardyńskiej 7

Muzeum Architektury startuje z letnią edycją weekendowych warsztatów rodzinnych. To świetna okazja, żeby zwiedzić z dziećmi wystawy czasowe, wyjść w teren lub podziać artystycznie.

I Agata Zięba

W sumie w lipcu i sierpniu zaplanowano 8 spotkań. Zawsze o godz. 12. Wstęp na zajęcia jest w cenie biletu do muzeum i kosztuje 10 zł. Obowiązują wcześniejsze zapisy.

A jakie będą terminy i tematy spotkań? Odpowiadamy:

- 11 i 12.07 – Miejsca mają twarze (dla dzieci 10+) – odkrywanie oblicza Muzeum i krajobrazu wokół
- 19.07 – Piłka i szpilka (dla dzieci 7-12 lat) – o sporcie i projektowaniu z nieco innymi stronami

- 26.07 – W drogę! A4 razy cztery! (dla dzieci 7-12 lat) – jak projektanci zmienimy oblicze znanej autostrady

- 9.08 i 23.08 – Plan (dla dzieci 7-12 lat) – jak czytać plany, czyli rzuty poziome

- 16.08 i 30.08, godz. 12 – Moje, wasze czy ich? (dla dzieci 7-12 lat) – przestrzeń wspólna, czyli razem stwórzmy panoramę miasta.

➤ **Szczegóły i linki do zapisów znajdują się na stronie Muzeum Architektury we Wrocławiu: www.ma.wroc.pl**

Zgłoś pracę na konkurs

Festiwal Sztuka na Wodzie tym razem we Wrocławiu. Po udanej inauguracji w Pałacu na Wodzie w Stanisławowie pod Jelenią Górą, kuratorki przenoszą wydarzenie do Wrocławia, wybierając Hutę na ul. Grabiszyńskiej. Właśnie trwa nabór prac na wrześniową wystawę. Artyści mają szeroką rzeszę do popisu, zarówno w kwestii rodzaju pracy, jak i w odpowiedzi na motyw przewodni: Rzeka we mnie. Więcej na www.4wymiar.com/festiwal/open-call

Jego największy sukces? Robi to, co kocha

Paweł Romańczuk to człowiek wielu talentów i zajęć: założyciel grupy artystycznej Małe Instrumenty, multiinstrumentalista, twórca muzyki filmowej i teatralnej, wynalazca, autor książek, kolekcjoner, niestrudzony poszukiwacz nowych brzmień, a także pomysłodawca i gospodarz jedynej na świecie galerii z unikalną kolekcją ponad 300 pianinek-zabawek ze wszystkich stron świata.

I Beata Turska

W swoich zbiorach ma ponad 800 instrumentów, od małych, jak mieszcząca się w dłoni stuletnia okaryna z manufaktury Heinricha Fiehna, po gigantyczne. Największy „mały” instrument – rurowe dzwony wodne – ma 3,5 m wysokości i około 5 m długości! Imponujące rozmiary ma też harfa obrotowa, zbudowana m.in. z 64 puszek po pomidorach, która pojawiła się nawet na Warszawskiej Jesieni.

Jedyna taka galeria

Część tych instrumentów – przede wszystkim zabawkowe pianina, choć nie tylko – można oglądać w istniejącej od ponad dwóch lat jedynej na świecie Galerii Toy Piano, do której się wchodzi przez słynne wrocławskie podwórko z neonami. Tuż obok, w pracowni, są także setki innych. Niektóre z nich, np. indonezyjski angklung czy balijskie gongi, pochodzą z odległych stron świata. Inne, takie jak cristal baschet, to próby odtworzenia czegoś, co już kiedyś istniało. Jeszcze inne zostały stworzone od zera przez Pawła, członków jego zespołu i osoby, które zaprasza do współpracy. Nie można ich jednak nazwać kolekcją, tak jak nie można zamknąć w tym słowie skrzypiec, waltorni czy kontrabasów, które słyszymy podczas koncertów w filharmonii.

– My na tych instrumentach gramy – podkreśla muzyk. W Galerii Toy Piano odbywają się koncerty jego zespołu, występują tam także goście. Był tu nawet Sumino Hayato,

W galerii Toy Piano przy ulicy Ruskiej 46A/101 można obejrzeć najmniejsze pianinka na świecie

gwiazdor japońskiej pianistyki wraz z ekipą tamtejszej telewizji.

To nie tylko projekt muzyczny

Małe Instrumenty koncertują i robią to nie tylko we Wrocławiu. Jesienią ubiegłego roku zespół zaprezentował się np. podczas największego i najważniejszego wydarzenia gospodarczo-kulturalnego na świecie: wystawy światowej Expo 2025 w Osace.

W ciągu dwóch dekad swojego istnienia grupa współpracowała z wieloma instytucjami, w tym z Narodowym Forum Muzyki i Teatrem Muzycznym Capitol. Ostatnio instrumenty Romańczuka można usłyszeć i zobaczyć w Capitolu w spektaklu „Odyseja” w reżyserii Małgorzaty Warskiej.

Małe Instrumenty to jednak nie tylko działalność muzyczna, ale też społeczna. Grupa organizuje różne wydarzenia, uczestniczy w wielu przedsięwzięciach, prowadzi warsztaty. Od ponad 10 lat realizuje projekt „Samoróbka” dla osób chcących budować instrumenty własnoręcznie. Współpracuje ze studentami Akademii Muzycznej, a także z osobami z niepełnosprawnościami, np. nie-

widzącymi i niesłyszącymi. Najnowszy z 10 wydanych przez grupę albumów – „Chladni” – został stworzony wraz z osobami niewidomymi i niesłyszącymi przy wykorzystaniu tzw. figur Chladniego, dzięki którym można „zobaczyć” dźwięk.

Nie bój się i działaj

Według Pawła Romańczuka kreatywność to coś, co tkwi w każdym z nas i co warto wspierać. – Myślę, że wszystkim ludziom, którzy są uważani za kreatywnych, przyświeca ta sama zasada: podejmując się nowych wyzwań, nie boją się ryzykować, błędzić – mówi Paweł Romańczuk. Podczas swoich dźwiękowych poszukiwań nauczył się, że porażka może być tak samo wartościowa jak sukces, bo daje jasną informację, w którą stronę warto iść, a w którą nie.

A co uważa za swój największy sukces? – Moim największym sukcesem jest to, że mogę się zajmować tym, co mnie pasjonuje i co chciałbym robić do końca swoich dni – mówi. – A także to, że mogę to robić wraz z ludźmi, którzy tę pasję podzielają.

Wrocławianin z wyboru

Paweł Romańczuk przeprowadził się do Wrocławia 20 lat temu. – Wrocław to miejsce, w którym mieszkam i pracuję, ale też źródło inspiracji i miejsce, w którym prowadzę swoje poszukiwania. Lubię w tym mieście t o ,

że co chwilę odkrywam tu ciekawe muzyczne osobliwości – mówi.

Pod koniec ubiegłego roku zaprezentował publiczności euphon – zrekonstruowany na podstawie notatek instrument stworzony w XVIII wieku przez Ernsta Chladniego. Genialny akustyk zmarł nagle we Wrocławiu, a oryginał, który miał wówczas ze sobą, zaginął.

Teraz Pawła Romańczuka zajmuje donatina – instrument wymyślony w latach 50. XX wieku przez mieszkającego w naszym mieście Donata Serdapskiego, który chciał w ramach czynu społecznego uczyć na nim grać dziesiątki Wrocławian i śmiertelnie się obrażał, gdy porównywano jego dzieło do bałajki.

– Szukam egzemplarzy, które przetrwały do dziś – mówi muzyk. – Na razie mam dwa i liczę na to, że uda mi się dotrzeć do pozostałych. Dlaczego? Bo są niemal całkiem zapomniane, a uważam, że na naszą tożsamość składają się także dźwięki.

Paweł Romańczuk z pentapaellą – instrumentem wymyślonym przez osoby niewidome

**Kreatywnych
Wrocławia**

2026

Kadrowe zmiany w Śląsku Wrocław

Po awansie do PKO BP Ekstraklasy WKS Śląsk Wrocław zaczął wzmacniać swój skład przed nowym sezonem. W ostatnich tygodniach do drużyny dołączyło kilku nowych piłkarzy: bramkarz, obrońca, dwóch pomocników i napastnik. Poznajcie ich.

Bartosz Wawryszuk

– Chcemy jak najlepiej przygotować naszą kadrę na powrót do Ekstraklasy. Niezbędni są w tym zawodnicy, którzy znają tę ligę jak własną kieszeń – mówi Rafał Grodzicki, dyrektor sportowy WKS-u.

Doświadczony pomocnik

WKS pozyskał Grzegorza Tomasiewicza, który zaczynał piłkarską karierę w Szczakowiance Jaworzno, a ostatnio występował w Piastie Gliwice. W tym klubie rozegrał najwięcej meczów w karierze, bo aż 142. Ma doświadczenie w rozgrywkach Ekstraklasy. W tej lidze zaliczył 190 meczów, w których strzelił 17 bramek i miał 10 asyst. Występował głównie jako środkowy pomocnik.

Podpisał ze Śląskiem kontrakt do końca sezonu 2027/2028 z opcją przedłużenia.

Francuski napastnik

Ofensywę Śląska zasilą też urodzony we Francji Malaly Dembele, który zaczynał we francuskim AS Nancy, potem przez kilka lat grał w tureckich klubach. Ostatnio – w Sariyeru, w 34 spotkaniach zdobył 7 bramek. – To piłkarz, który z pewnością wyraźnie wzmocni rywalizację w linii ataku. Jego styl gry pasuje do naszej filozofii. W przeszłości pokazywał, że potrafi nie tylko strzelać, ale i asystować. Na tym nam zależy – mówi Rafał Grodzicki.

29-latek podpisał umowę ze Śląskiem do końca rozgrywek 2027/2028.

Nowy bramkarz w składzie

Do zespołu dołącza Karol Niemczycki grający jako bramkarz. 26-latek występował w kilku klubach zagranicznych, m.in. w Holandii i Izraelu. W sezonie 2022/2023 grał w Ekstraklasie – w Cracovii. – Śląsk to bardzo duży klub. Każdy, kto interesuje się polską piłką, wie, że jest to cenna marka. Do transferu przekonała mnie wizja projektu sportowego, który powstaje we Wrocławiu. Do zespołu chcę wnieść pewność i doświadczenie – mówi Niemczycki.

Umowa z bramkarzem obowiązuje do końca czerwca 2028 r., z opcją przedłużenia o 12 miesięcy.

Pomocnik po udanym sezonie

Nowym zawodnikiem Śląska został także Eniss Shabani – 23-letni pomocnik, który zaczynał w niemieckich klubach, a ostatnio grał w chorwackiej ekstraklasie. Z pochodzenia jest Albańczykiem, ale urodził się w Niemczech. – Eniss jest zawodnikiem, który wnieśli świeżość do naszej drugiej linii.

Za nim dobry sezon w Chorwacji, którym zwrócił naszą uwagę – mówi dyrektor sportowy Śląska Wrocław.

Eniss Shabani podpisał ze Śląskiem kontrakt na 2 lata.

Wypożyczony defensor

WKS wypożycza też Dominika Szalę, dotychczasowego obrońcę Górnika Zabrze. 20-latek pochodzi z Katowic, gdzie w tamtejszym GKS-ie zaczynał jako junior. Z czasem przeniósł się do Górnika Zabrze, gdzie zadebiutował w Ekstraklasie. – Dominik to zawodnik, który ma przed sobą dużą przyszłość, a warto podkreślić, że w młodym wieku zebrał już sporo ekstraklasowego doświadczenia – zaznacza Grodzicki.

Szala lubi grać jako jeden z trzech środkowych obrońców. Na koncie ma 27 występów w Ekstraklasie, grał też w młodzieżowej reprezentacji Polski. Ostatni czas spędził na wypożyczeniu w Stali Mielec.

Tydzień w skrócie

W ostatnim starciu (3 lipca) przed kilkutygodniową przerwą w PGE Ekstralidze **Sparta Wrocław** pokonała na wyjeździe Unię Leszno 4:6:44, zdobywając punkt bonusowy. Spotkanie rozstrzygało się w ostatnich biegach: w pierwszym nominowanym wygrał Grzegorz Zengota, ale był remis za sprawą Bartłomieja Kowalskiego i Artema Laguty. W ostatnim biegu 3 punkty wywalczył Brady Kurtz, czym przypieczętował zwycięstwo Spartan. Wrocławianie są liderami ekstraklasy. Kolejny mecz 9 sierpnia grają u siebie z Motorem Lublin, zajmującym 4. miejsce w tabeli.

W Dniu Niepodległości USA (4 lipca) udany powrót na Stadion Olimpijski zaliczyły **Pantery** – pokonały przed własną publicznością Paris Lights 38:27. Był to 4. triumf z rzędu, a 5. w całym sezonie. Z bilansem 5-1 drużyna z Wrocławia plasuje się w ścisłej czołówce rozgrywek futbolu amerykańskiego AFLE – The League Europe.

19-letnia bramkarka **Hanna Wierczak**, która dla Śląska Wrocław zagrała 29 meczów, podpisała trzyletni kontrakt z Realem Madryt. Reprezentantka Polski w drużynach U17 i U19 ma dołączyć do drużyny rezerw Królewskich, z którą będzie występowała na drugim poziomie rozgrywkowym w Hiszpanii. Piłkarską karierę we Wrocławiu zaczynała w Ślęzie, skąd w 2021 r. trafiła do młodzieżowego zespołu Śląska. W drużynie seniorskiej zadebiutowała 10.09.2023 w wygranym 5:2 meczu z Koninem.

Młoda judoczka z Wrocławia mistrzynią

Nina Podymyska z klubu UKS Gokyo Judo Wrocław zdobyła złoty medal na mistrzostwach Europy kadetów w judo. W sierpniu pojedzie do Ekwadoru na mistrzostwa świata.

Błażej Organisty

W drodze po złoty medal 17-letnia Polka pokonała reprezentantki Węgier, Izraela i Belgii. W finale wygrała z Hiszpanką Evą Moreno i stanęła na najwyższym stopniu podium mistrzostw Europy kadetów w kategorii do 48 kg. Na zakończonych 29 czerwca zawodach na Gran Canaria w kategorii Niny wystartowało 25 zawodniczek z 19 państw Europy.

– Zdobyć tego medalu to dla mnie ogromna radość i spełnienie jednego z moich marzeń. Stojąc na najwyższym stopniu podium, słucha-

jąc hymnu własnego kraju, czułam emocje nie do opisania. Jestem bardzo zadowolona, bo włożyłam w to dużo pracy i poświęceń. Ten medal pokazuje mi, że warto ciężko trenować i wierzyć w siebie – mówi Nina Podymyska.

Podymyska jest wychowanką UKS Gokyo Judo Wrocław i trenuje od 2017 r. pod okiem trenerów Patryka Kastnera i Anny Dąbrowskiej. Sezon 2026 jest dla Niny przełomowy. W marcu wywalczyła złoty medal Pucharu Europy. Zaledwie dwa miesiące później zdobyła srebrny medal Pucharu Europy w Bielsku-Białej.

Ostatni weekend przyniósł nowe wieści o przygotowaniach **Śląska Wrocław** do kolejnego sezonu w PKO BP Ekstraklasie. Ekipa trenera Ante Simundzy rozegrała sparing z Chrobrym Głogów, który wygrała 4:1. A oprócz tego klub podpisał kontrakt z nowym zawodnikiem. Jest nim cypryjski piłkarz Irodotos Christodoulou z klubu Krasava ENY Ipsonas, grającego w tamtejszej pierwszej lidze. Cypryzyk wcześniej występował w Austrii i Czechach. Umowa z zawodnikiem obowiązuje do 30 czerwca 2028 roku z możliwością przedłużenia o rok.

Nina Podymyska ze złotym medalem podczas zawodów

Gastro Miasto na bulwarze 10-12.07

Leżaki, hamaki, chłodne napoje w dłoniach, słońce nad Ostrowem Tumskim i trzy dni pełne najróżniejszych smaków – to lato w najlepszym wydaniu. W weekend 10-12 lipca Bulwar Dunikowskię zamieni się w najsmaczniejszy zakątek Wrocławia. **Więcej na: gastromiasto.pl**

Złot klockomaniaków w Czasoprzestrzeni

Fajnie się Składa to wydarzenie dla fanów klocków w każdym wieku. Znajdziecie tu: wystawę autorskich makiet i modeli, strefy tematyczne i warsztatów, ogromny wybór sklepów kolekcjonerskich, konkursy z nagrodami. Gdzie: Czasoprzestrzeń. Kiedy: 11-12 lipca. **Więcej na: www.fajniesiesklada.pl**

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**

Straż Miejska: **986**

Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601100100**

Centrum Zarządzania Kryzysowego: **717702222**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**

Pogotowie gazowe: **992**

Pogotowie ciepłownicze: **993**

Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Ważne telefony

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **717777777**
(pn.-pt. 8-18)

Zgłoś awarię do ZDIUM: **713760022, 19501** (całodobowo)

Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **713409655** (pn.-pt. 8-15, śr. 8-17)

Biurowisko Obsługi Pasażera MPK: **713085030** (pn.-pt. 7-21)

Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionej: **713760896** (pn.-pt. 8-14, śr. 8.30-16)

Miejski Rzecznik Konsumentów: **717777902** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Taxi Senior: **794123124**

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **713100646** (pn.-pt. 7-14)

Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **717702222** (całodobowo)

Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (24h)

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **717778961** (Biuro Wrocław Bez Barrier, pn.-pt. 7.45-15.45)

Telefon Zaufania MOPS: **512198939**

Punkt Informacyjno-Kontaktowy Anonimowych Alkoholików: **713212124, 801033242**

Telefon informacyjny grup rodzinnych AI-Anon: **572945199**

WROMIGRANT

Punkt informacji dla migrantów i uchodźców (WCRS): **717724950, 538579555**
(pn.-pt. 9-17)
Przejście Dialogu, ul. Świdnicka 19
(konsultacje osobiste pn.-sb. 12-16)

Nowe Horyzonty od 23.07 we Wrocławiu

Przygotujcie się na 26. Międzynarodowy Festiwal Filmowy TAURON Nowe Horyzonty od 23 lipca do 2 sierpnia. Tradycyjnie: ponad 200 wyselekcjonowanych filmów. Kino odważne, autorskie, poza horyzontem, dyskusje i koncerty. **Więcej na: www.nowehoryzonty.pl**

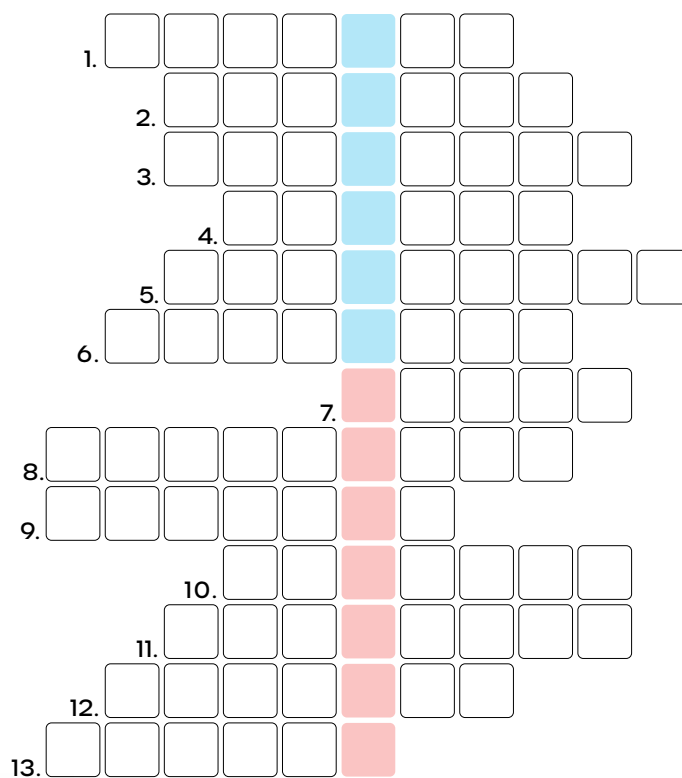
Kosmopark tylko do końca wakacji

W DH Feniks na wrocławskim Rynku można odwiedzić jedną z najbardziej fascynujących wystaw sezonu – Kosmopark. To interaktywna podróż przez Wszechświat (40 stref!), która zachwyci zarówno dzieci, jak i dorosłych. Wystawa czynna do 31 sierpnia. **Więcej na: wroclaw.kosmopark.pl**

KRZYŻÓWKA NUMERU 283

1. Znajduje się tam zamek na planie koła.
2. Wygasłe na Pogórzcu Kaczawskim.
3. Słynie z niej Bolesławiec.
4. Rzeka, w której rozlewiskach żyją ptaki i karpie.
5. Stolica dawnego węglowego zagłębia na Dolnym Śląsku.
6. Kozłowska w Borach Dolnośląskich.
7. Tajemniczy kompleks w Górach Sowich.
8. Przyrodnicza atrakcja Wojławic i Stradomii Dolnej.
9. Święta z Trzebnicy.
10. Najwyższy szczyt Dolnego Śląska.
11. Miejscowość położona na malowniczych Wzgórzach Strzelińskich, w której znajduje się neogotycki kościół z imponującą kolekcją epitafiów.
12. Miejsce ważnej bitwy wojny siedmioletniej.
13. Kościoły w Świdnicy i Jaworze.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze biuletynu będzie to **283**. **HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi czeka-

my do **15.07 do godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy (zgodnie z regulaminem) spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **22.07**. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych ze stacjonarnego numeru telefonu: **71 776 71 00**.

UWAGA! Według regulaminu wygrywa ten, kto wyśle SMS-a jako pierwszy, przed-

ostatni lub ostatni. W tym wydaniu do zdobycia są: bluza, workoplecak i butelka sportowa – wszystko z herbem Wrocławia. W numerze 281 (hasło: Twierdza relaksu) zwyciężyli: pani Barbara (bluza), pani Agnieszka (workoplecak) i pan Zbigniew (butelka sportowa).

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna

Anna Aleksandrowicz

Redaktor wydania

Anna Aleksandrowicz

DRUK

Polska Press Sp. z o.o.
ul. Baczyńskiego 25A
41-203 Sosnowiec

WYDAWCA

Gmina Wrocław